

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową. — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. — Kłowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja:
Częstochowa, ul. P. Marji 32.
Telefon 22-00.
Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryowy przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nadesłane 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skóne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe. — — —

O oblicze przyszłego parlamentu.

Rozpoczęta właśnie sesja nadzwyczajna Sejmu i Senatu jest przedostatnią bitwą o oblicze przyszłego naszego przedstawicielstwa ustawodawczego.

Ostatnią będą wybory. Sejm i Senat mają uchwalić nową ordynację, na której podstawie właśnie wybory się odbędą. A że kwestja reformy prawa wyborczego u nas nie jest rzeczą obojętną — z tego zdaje sobie dziś już sprawę cała opinia publiczna w kraju.

W debatach sejmowych i senackich przedstawiciele naszego obozu wyłożą zarówno cel, jaki przyświeca projektowi nowej ordynacji, jakoteż i jej zalety, w przeciwieństwie do ujemnych stron prawa wyborczego z 28 lipca 1922.

Nie będziemy się więc w tej chwili zagłębiać nad szczegółami, które społeczeństwo pozna z przebiegu obrad parlamentarnych.

Chodzi nam tu teraz o coś innego. O rzecz bardzo zasadniczą. O zagadnienie, rozmieszczone niejako na długiej fali — dłuższej o wiele, niż krótki, kilkutygodniowy okres obecnej sesji parlamentarnej...

Chodzi o oblicze przyszłego parlamentu.

I to jest rzecz główna, pod której kątem rozpatrywana być musi nowa ordynacja wyborcza. Ludzie, którzy w jesieni wejdą na ławy poselskie i senackie, będą mieli przed sobą specjalne zadanie — tak jak specjalny cel miała dobiegająca końca kadencja obecnego Sejmu i Senatu.

Ludzie ci będą obarczeni obowiązkiem rozbudowy gmachu na fundamencie nowej Konstytucji, rozwinięcia dzieła naprawy na podwalinach zasad, ustalonych w nowej ustawie ustrojowej. Zadaniem głównym 5 letniej kadencji obecnego parlamentu było stworzenie nowego ustroju, skonfliktowanie jego zasad — zadaniem przyszłego parlamentu będzie wysnucie z tego realnych konsekwencji.

I o to właśnie chodzi, aby ta praca w nowym Sejmie i Senacie nie napotykała na przeszkody, nie była hamowana walkami demagogji partyjnej, co jak przecież wiemy — w poprzednich sejmach paraliżowało i utrudniało reformę ustroju Polski i wyzwolenie jej z anachronizmów ustrojowych lub przytyków, naniesionych do naszego parlamentaryzmu przez naśladowców obcych doktryn.

Z tego więc zasadniczego punktu widzenia trzeba obecnie spoglądać na rozpoczynające się w ciałach ustawodawczych obrady nad ordynacją wyborczą. Z punktu widzenia — fizjognomji i zdolności do realnej pracy tego parlamentu, który po obecnym przyjdzie.

* * *

I oby ta ordynacja, którą Sejm i Senat uchwalą — i to wybory, w których społeczeństwo wyłoni przyszły parlament, sprawiły, by otwierając pierwszy Sejm i Senat, oparty o ideowe zręby nowej Konstytucji, mogła Głowa Państwa w swem orędziu do posłów i senatorów oświadczyć:

„Szczęśliwy jestem, że mogę otwierać ten pierwszy Sejm z nowej Konstytucji zrodzony, nie nawołując do obowiązków walki, lecz do obowiązków spokojnej pracy. Praca tem spokojniejszą być może, że granice nasze są ustalone i my sporu o nie orężną Rozprawą wszczynać nie zamierzamy

Komisja konstytucyjna Sejmu rozpoczęła pracę.

WARSZAWA. Wczoraj komisja konstytucyjna Sejmu rozpoczęła pracę nad wnioskiem klubu BBWR: w sprawie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej, w sprawie ordynacji wyborczej do Sejmu i ustawy o ordynacji wyborczej do Senatu oraz nad wnioskiem Z. P. P. S. w sprawie ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu.

Na posiedzeniu wczorajszym nastąpił przydział referatów. Referat o wyborze Prezydenta Rzplitej objął wicemarszałek Sejmu Car, referat projektów klubu BBWR. o ordynacji wyborczej do Sejmu i ordynacji do Senatu — pos. Podolski, referat projektu Z. P. P. S. o ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu — pos. Nie diałkowski (PPS.).

Laval utworzył nowy gabinet.

PARYŻ — Pierre Laval utworzył nowy rząd. Skład nowego gabinetu jest następujący:

Prezydium rady ministrów i sprawy zagraniczne: Laval; ministrowie stanu: Herriot, Marin i Flandin; sprawiedliwość Berard; sprawy wewnętrzne: Paganon; wojna: Fabry; marynarka: Pietri; lotnictwo: gen. Denain; handel i przemysł: Bonne; finanse: Regnier; oświata: Mar-

Przewodniczący pos. Makowski oświadczył, że obrady komisji zostaną odroczone tylko do wtorku, ponieważ trzy dni winny wystarczyć na zapoznanie się z projektami. We wtorek przystąpiono do referatu o ordynacji wyborczej do Sejmu, a w następnych dniach kolejno do pozostałych referatów.

Pos. Podolski w związku z tem podniósł, że sprawa ordynacji wyborczej do Sejmu łączy się poniekąd ze sprawą ordynacji do Senatu, należałoby więc oba te referaty wysłuchać w jednym dniu, ponieważ dają one pewien całokształt.

P. wicemarszałek Makowski propozycję tę uwzględnił, poczem zamknął posiedzenie.

combes; roboty publiczne: Laurent Eynac; kolonje: Rollin; marynarka handlowa: Marlo Roustan; praca: Frossard; renty: Maupoil; rolnictwo: Cathala; zdrowie publiczne: Lafont; poczt i telegraf: Mandel.

Podsekretarz stanu w prezydium rady ministrów i sprawy Alzacji i Lotaryngji: Blaisot.

Do nowego gabinetu wchodził czte-

**PRACA I OSZCZĘDNOŚĆ JEST PODSTAWĄ
EGZYSTENCJI NARODÓW**
Wkłady w K.K.O. pow. Częstochowskiego
Częstochowa, Aleja 19 (dom własny)
posiadają bezpieczeństwo pupilarne.

i zdraźnień z którąkolwiek stroną nie szukamy..

...Zwracam uwagę waszą, panowie, na konieczności zachowania spokoju, dla którego dostateczną podstawę stanowią zarówno wiara we własne siły, jak i zaufanie do sojuszników i przyjaciół, których posiadamy, a którym Polska ze swej strony danego słowa dotrzymać potrafi.

..Przez ubiegłe lata stan gospodarczy kraju uległ znacznej, widocznej dla wszystkich poprawie, która niestety nie odbiła się na stanie Skarbu Państwa. Niewątpliwie: źle jest pocieszać się w nieszczęściu tem, że inni cierpią na to samo; lecz w tej właśnie sprawie fakt, że Europa cierpi na tę samą chorobę, pozwala mieć nadzieję, że dokonany będzie musiał być wysiłek wszystkich, by pokonać te niezwykle ciężkie i skomplikowane trudności...

..Panowie rozpoczynacie pracę, która na innych podstawach oparta, zniewała was będzie do innego życia, niż to, które w tej sali panowało.

...Jesteście panowie pierwszym Sejmem, opartym o nową Konstytucję Rzplitej i stanowicie punkt zwrotny w obliczu Państwa, które — wychodząc z okresu tymczasowości — wstępuje na drogę normalnego rozwoju.

...Konstytucja chce, że w tej pracy która was czeka, razem z wami pracować będą i inne jeszcze organy państwowe.

...Sądzę przeto, że będę w tym wypadku rzecznikiem wszystkiego, co żyje i pracuje poza tą salą, gdy zwrócę się do panów z apelem, abyscie przykładem swoim stwierdzili, że w naszej

Ojczyźnie istnieje możliwość lojalnej współpracy...

...Chcąc zaś wierzyć, że panowie tę współpracę dadcie, życzę wam, aby każdy z panów u kresu swojej, być może, długiej działalności, doznał się najwyższej dla każdego pochwały, że był właściwym człowiekiem na właściwym miejscu".

* * *

Przemówienie to poważne nie jest tworem wyobraźni.

Słowa te zostały wypowiedziane w gmachu sejmowym. Wypowiedział je Józef Piłsudski 28 listopada 1922 roku na otwarciu pierwszego Sejmu, wyszłego z powszechnych wyborów.

Genjalną swą intuicją wypowiedział wtedy Marszałek programowe zadanie parlamentu, świadomego swej misji. Wiemy, że na przeszkodzie w realizacji tych zadań stanęła przekora partyjnicza i że słowa ówczesne Wielkiego Nauczyciela nie spotkały się ze zrozumieniem u ludzi, przeżartych duchem partyjnym.

Dziś natomiast stanowią one ścisły i dokładny obraz tej sytuacji i tych postulatów, jakie wyrazić będzie mógł wobec posłów i senatorów ten, który będzie otwierał pierwszy, na fundamencie nowej Konstytucji i nowej ordynacji wyborczej oparty parlament, nawet skoro nowy Sejm, według Konstytucji tak inne będzie miał prawa.

I dlatego też obecny miesiąc — przedostatniej batalji o oblicze nowego Sejmu i Senatu — musi zadecydować, czy to, co już w r. 1922 Józef Piłsudski przekazał jako zadanie i cel parlamentu, będzie po 13-tu latach wcielone w czyn.

rech senatorów: Laval, Berard, Regnier i Roustan, jeden z poza parlamentu — gen. Denain, a wszyscy pozostali są członkami Izby deputowanych.

13 ministrów wchodziło do gabinetu p. Bouissona. Nowymi członkami rządu są: Flandin i Fabry z grupy republikanów lewicy, Bonnet, Marcombes i Maupoil — radykalowie socjalni, Blaisot — federacja republikańska, Regnier — lewica demokratyczna i Berard — unja republikańska, której on jest przewodniczącym.

Nowy rząd jest trzecim gabinetem Lavala, 99 gabinetem Trzeciej Republiki i 10-tym od chwili zwolania obecnej izby. Jego układ polityczny świadczy o pewnem przesunięciu na lewo.

Prasa francuska przyjęła z wielkiem zadowoleniem utworzenie rządu przez Lavala.

Uniwersytet Józefa Piłsudskiego.

WARSZAWA. — W dniu wczorajszym p. minister oświaty Wacław Jędrzejewicz przyjął delegację Uniwersytetu Warszawskiego, która złożyła p. ministrowi wniosek senatu w sprawie nadania Uniwersytetowi Warszawskiemu nazwy „Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego”.

P. minister Jędrzejewicz podziękował w imieniu rządu delegacji za wybranie przez senat Uniwersytetu Warszawskiego tej formy uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego i zapewnił, że ze swej strony podejmie niezwłocznie wszystkie niezbędne kroki, aby wniosek senatu o nadanie Uniwersytetowi Warszawskiemu nazwy „Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego” — jak najprędzej zrealizować.

Nabożeństwo żałobne w synagodze paryskiej.

PARYŻ. Z inicjatywy związku żydów polskich we Francji, odbyło się w wielkiej synagodze paryskiej uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy Marszałka Piłsudskiego. Synagoga przybrana była sztandarami o barwach polskich i francuskich. Dłuższe przemówienie o życiu i działalności Marszałka wygłosił nadrabbin Lieber. Modlitwę żałobną odczytał rabin Sachs. Na nabożeństwo przybyli przedstawiciele ambasady Rzplitej z ministrem pełnomocnym Muehlsteinem oraz konsulem generalnym Jankowskim. Niezwykle licznie stawili się żydzi polscy i francuscy.

Robotnicy niemieccy burzą się.

BERLIN. Jak słychać, w ostatnich czasach fabryka motocykli z Schoppau pod Dreznem za wiedzą swego kierownika urządzić miała strajk, celem uzyskania podwyżki płac.

Fabryka zatrudnia 7 tys. ludzi. Podobny wypadek miał się wydarzyć w zakładach fabryki NSW. (Nec-karsuln).

Krzyż Czerwony, jako Ewangeliczny Samarytanin, „miłosierdziem wrzusza się nad cierpiącym, podejmuje „na polu umarłych”, „zawijazuje rany i na rany nalewa oliwy”, „ma pieczę” nad opuszczonymi, składa „grosz” szlachetnych swych uczuć i dążeń humanitarnych, ma bowiem urzeczywistnić w sto pniu istic bohaterskim miłość bliźniego, gdy zarówno jak w swoim widzi i we wrogu brata.

Tej pracy Polskiego Czerwonego Krzyża z całym sercem błogosławie.

Ks. Aleksander Kard. Kakowski.

Konkurs fotograficzny Ligi Drogowej.

WARSZAWA. Liga Drogowa ogłosiła oryginalny konkurs fotograficzny, dostępny dla wszystkich. Treścią zdjęć powinny być fragmenty stanu budowy i naprawy dróg, odcinki specjalnie pięknych dróg i momenty, wykazujące braki obecnego ich stanu i niewłaściwości komuś przy przejazdach przez wsie, miasta i przy skrzyżowaniu z torami kolejowymi.

Termin nadsyłania zdjęć do 8 lipca. 1 nagroda — 100 zł., 5 nagród po 50 zł. Poza tem dowolna ilość zdjęć będzie zakupiona po 15 złotych.

Zdjęcia należy nadsyłać: Warszawa, Mokotowska 61, do Ligi Drogowej.

Miljon robotników amerykańskich objęły redukcje płac.

WASZYNGTON. Od chwili ogłoszenia wyroku trybunału najwyższego co najmniej milion robotników dotkniętych zostało redukcją zarobków i zwiększeniem czasu pracy. Robotnicy rozpoczęli walkę.

W Nowym Jorku przedstawiciele niemal całego przemysłu stalowego zobowiązali się utrzymać przewidziane w dotychczasowym kodeksie zarobki i czas pracy, zachować normy lojalnej konkurencji oraz ochronę praw pracowników do zbiorowego występowania. Decyzja ta dotyczy 425 tys. robotników.

Zaginienie konsula po spotkaniu z gejszą.

TOKIO. Wicekonsul japoński w Cin Dao, Mogi, po 10 latach służby powrócił z rodziną do Kobe i spotkał tam gejszę z Cin Dao. Odesłał wówczas rodzinę do Jokohamy, a sam pozostał w Kobe. Od tej chwili wicekonsul Mogi zginął bez śladu. Sądzą tu, że popełnił samobójstwo. Jednocześnie zwracają uwagę, że Mogi był jednym z najwybitniejszych urzędników i posiadał ze sobą ważne akta.

JERZY CHOLEWICKI.

Do czego należy dążyć?

W chwili restytucji Rzeczypospolitej Polskiej handel, jako zawód, znalazł się w warunkach nad wyraz niepomyślnych, nie tyle ze względu na jego stan materialny, ile na brak wszelkiej ochrony przed napływem elementów zgoła niepożądanych i na nieprzychylnie nastawienie społeczeństwa.

Tym samym nastrojom poddały się i sfery rządzące, które początkowo odnosiły się do handlu prywatnego z uprzedzeniem, uważając kupca za pewnego rodzaju pasożyta, skutki czego dały się niejednokrotnie zauważyć nie tylko w ustawach i zarządzeniach administracyjnych, ale czemu dawały wyraz zupełnie niedwuznacznie wystąpienia publiczne zarówno członków ciał ustawodawczych, jak i członków Rządu.

Jednym z najbardziej jaskrawych posunięć, skierowanych przeciwko handlowi prywatnemu, było przyznanie w dziedzinie podatkowej kooperatywom przywilejów, które stworzyły nierówne szanse w walce o byt i podważyły ogólne pojęcie o prawie równości i sprawiedliwości społecznej.

Dotychczasowe wyniki prac kooperatyw w żadnym stopniu nie usprawiedliwiły tego uprzywilejowania, narażając Skarb Państwa na straty, wynikające z poboru zmniejszonych podatków.

Trudno jest dyskutować w ramach niniejszego artykułu o słuszności i celowości takiego odniesienia się do inicjatywy i pracy kupca, stwierdzić wszakże należy, że taki stan rzeczy znajdował poniekąd swoje usprawiedliwienie.

Złożyło się na to wiele czynników i okoliczności zupełnie od kupiectwa niezależnych.

Jednym z najważniejszych był stały wzrost cen w latach wojny i kilku następnych, w związku z szalejącą inflacją, co, pomimo ściągnięcia zarzutów przeciwko kupiectwu, temu ostatniemu w końcowym obrachunku korzyści nie przyniosło.

W latach następnych bowiem największe fortuny stopniały, a masowe bankructwa i likwidacje, oddawna istniejących firm, były tego najwymowniejszym wyrazem.

Czyż, pomimo to, tylko wyżej wy-

KIEROWNICTWO

Koedukacyjnej Prywatnej Szkoły Powszechnej Komitetu Rodzicielskiego

przy Gimn. Państw. im. J. Słowackiego

zawiadamia, że wpisy do wszystkich klas (z powodu kilku wolnych miejsc w tym roku wyjątkowo i do oddziału VI) przyjmuje się w kancelarii szkoły Al. Kościuszki 8, od godz. 9—13 i 17—19, codzień z wyjątkiem sobot po poł., niedziel i świąt.

Tragiczna sytuacja bezrobotnych Polaków we Francji.

LILLE. Naskutek ogłoszenia przez ministerstwo pracy w dn. 5 czerwca br. odejście pierwszy pociąg repartycyjny bezrobotnych cudzoziemców,—w ciągu ostatnich kilku dni zgłosiło się do prefektury policji w Lille 400 bezrobotnych Polaków z rodzinami i zażądali odstąpienia ich do kraju. Prefektura policji odesłała bezrobotnych Polaków do konsulatu generalnego Rzplitej w Lille.

Tłum robotników polskich istotnie zgłosił się do konsulatu, domagając się interwencji u władz francuskich. Zgodnie z zapowiedzią władz francuskich, robotnicy domagali się bezpłatnego

przejazdu, załatwienia formalności wyjazdowych, wypłacenia stałego zasiłku bezrobotnym i zwrotu składek francuskich ubezpieczalni społecznych.

PARYŻ. Ministerstwo pracy ogłosiło następujący komunikat:

Poprzedni komunikat poinformował już pracowników cudzoziemskich pochodzących z Europy środkowej, iż minister pracy przewiduje ich bezpłatną repatriację do krajów ojczystych. Termin, od którego zainteresowane osoby będą się mogły starać o to, będzie podany do wiadomości za pośrednictwem prasy.

Gospodarka dawnego zarządu elektrowni warszawskiej.

W dniu wczorajszym doszło do sensacyjnej rozprawy w sądzie okręgowym w Warszawie w sprawie gminy miasta stoł. Warszawy przeciw elektrowni warszawskiej o uznanie umowy koncesyjnej za rozwiązana z winy elektrowni.

Roszczenia miasta, jak wiadomo, zostały zabezpieczone z decyzji sądu handlowego przez nałożenie sekwestru na elektrownię. Niezależnie od prośby o uznanie koncesji za rozwiązana miasto wncisi o odszkodowanie z tytułu winy koncesjonariusza i zasądzenia sum na-

leżnych na zasadzie orzeczenia komisji rozjemczej w sprawie zmiany cen prądu z r. 1921.

Na wstępie rozprawy odczytano sprawozdanie sekwestratora elektrowni, b. ministra inż. Kühna, zawierające rewelacyjny materiał, dotyczący nadużyć, popełnianych przez dyrektorów i zarząd elektrowni a wykrytych dzięki sekwestrowi. M. in. ze sprawozdania tego wynika, że dochody elektrowni warszawskiej dzięki szeregowi momentów wyrażonej złej woli ze strony zarządu obni-

mienione przyczyny złożyły się na takie, a nie inne ustosunkowanie opinii do handlu?

Niestety należy szukać ich głębiej... w wartościach fachowych, moralnych i etycznych ogółu kupiectwa, nie mówiąc oczywiście o wyjątkach.

Z kogo bowiem ono się składało i jakie posiadało kwalifikacje oraz teoretyczne i praktyczne przygotowanie?

Wskutek braku jakiegokolwiek ustawowej selekcji i obowiązku wykazania się minimalnymi choćby dowodami pracy przygotowawczej, handel stał się przytuliskiem dla wszelkiego rodzaju wykolejeńców i bankrutów życiowych, którzy, straciwszy możliwość zarobkowania w swoim zawodzie, masowo obsadzali placówki handlowe.

Jakżesz często zdarzało się zwłaszcza w czasach dewaluacji, że przedstawiciele wolnych zawodów oddawali się sporadycznie handlowi, upatrując w niem źródło dodatkowych dochodów.

Nie można twierdzić, aby wśród napływowego, a niefachowego elementu, nie było zupełnie ludzi wartościowych, którzy w nowoobranym zawodzie wykazali niepospolite zdolności i wielu spośród nich pozostało do dziś chlubą handlu.

Przeważną wszakże część tych ludzi cechował zupełny brak elementarnych wiadomości fachowych, co, przy niskim naogół stopniu wykształcenia, stwarzało typ kupca, którzy zaszczycu swojemu zawodowi nie przynosił.

Dla uniknięcia nieporozumień muszą dodać, że powyższe uwagi odnoszą się do wszystkich kupców w Polsce bez względu na wyznanie.

Dopływ sił fachowych i inteligentnych mógł nastąpić jedynie wówczas, gdyby nastawienie społeczeństwa było bardziej przyjazne, rola kupca, jako czynnika twórczego i obywatelskiego, sprawiedliwiej i realnie doceniona, a sam zawód mniej ryzykownym i bardziej rentownym.

Tymczasem sfery chrześcijańskie pod wpływem do dziś istniejącej psychiki szlachecko ziemskiej, a sfery żydowskie z innych nieznanych bliżej powodów, niechętnie kierują swoje dzieci na drogę handlową, a nawet kupcy, widząc, w jak niepomyślnych warunkach pracuje się, poświęcają swe

dzieci innym zawodom, opuszczając swoje warsztaty pracy i nie tworząc tą drogą tradycyji handlowo rodzinnych, jak to ma miejsce wśród innych narodów.

W ostatnich wszakże czasach, gdy nastąpiła niebывała nadprodukcja kandydatów do wolnych zawodów, daje się dopiero zaobserwować pewien pomyślny zwrot zarówno społeczeństwa, jak i sfer rządzących ku popieraniu szkolnictwa zawodowego handlowego, czego wyrazem jest znaczna frekwencja w tych zakładach naukowych i silne zainteresowanie się ich rozwojem ze strony władz szkolnych.

Decydującym jednakże faktem w rozwoju handlu w Polsce i postawieniu go na właściwym fachowym i intelektualnym poziomie, jest powstanie z nowym rokiem szkolnym 18 państwowych gimnazjów kupieckich, mających na celu przygotowanie wykwalifikowanych pracowników dla handlu detalicznego i hurtowego oraz urzędników biur handlowych, przemysłowych, ekspedycyjnych i bankowych.

W każdym kuratorjum będzie co najmniej jedno takie gimnazjum, a czas nauki trwać będzie 3 do 4 lata przy czym przyjmowani będą absolwenci szkół powszechnych ze świadectwem z ukończenia 6 klas.

Będą to tedy zakłady naukowe o programie i prawach szkół średnich, a absolwenci ich, jeżeli im warunki materialne pozwolą i gdy okażą specjalne zamiłowanie i uzdolnienia, mogą kontynuować swoje studia w wyższych zakładach naukowych tego typu.

I z tą chwilą dopiero można mówić o podstawowej i ustawowej reorganizacji zawodu kupieckiego, pozostawiając oczywiście dożywczo (interesu lub właściciela) dotychczasowy stan rzeczy lub do czasu wyekspirowania praw nabytych przez obecnie prowadzących przedsiębiorstwa handlowe, które wygasną w pewnym przez prawo przewidzianym terminie.

Po tym terminie, prawo zakładania sklepów winno przysługiwać tylko tym, którzy posiadać będą odpowiednie wykształcenie handlowe na mocy wydawanych uprawnień, które wydawać będą władze państwowe lub na ich zlecenie Izby Przemysłowo-Handlowe.

żyli się w ciągu czterech lat ostatnich o 35 proc., a więc o 14 milionów złotych.

Przedsiębiorstwo zmieniło instytucję użyteczności publicznej w interes spekulacyjny, dający towarzystwu francuskiemu niesłychane i niespotykane nawet w kolonjach francuskich, zyski.

M. in. w księgach przedsiębiorstwa ujawniono duże wydatki bez bliższego uzasadnienia na sumę 371.950 zł. Pokwitowania na te sumy zostały przez wystawców zakwestjonowane a wobec istnienia cech fałszerstwa sprawę przekazano prokuratorowi.

Sprawa została odroczone w celu zbadania nowych biegłych i zażądania od elektrowni szeregu dokumentów.

Rekonstrukcja rządu w Anglii dokonana.

LONDYN. Od dawna oczekiwana rekonstrukcja gabinetu angielskiego nastąpiła w piątek.

Koło godz. 16-tej Mac Donald wręczył królowi swą prośbę o dymisję, która została przyjęta.

W godzinę później król przyjął przywódcę konserwatystów, Baldwina i powierzył mu misję utworzenia nowego gabinetu.

Wobec tego, że plan przekształcenia rządu był już od tygodni ustalony, Baldwin mógł jeszcze w ciągu południa przedłożyć w pałacu Buckingham gotową listę gabinetu.

Już o godzinie 17.30 król wręczył ministrom pieczęcie ich nowych urzędów.

Ze składu gabinetu ustąpili tylko: minister spraw wewnętrznych — Gilmore i minister zdrowia — Young.

Lekarz - dentysta Jadwiga Broniatowska

b. asyst. wol. oddz. chirurg. Akademii Stomatologicznej w Warszawie. Przyjmuje od godz. 9 — 1 i od 3 — 7. ul. N. Panny Marji 21. Tel. 18-94.

Przyszłych kandydatów na kupców należy podzielić na trzy zasadnicze grupy.

Do pierwszej z nich należałoby absolwenci szkół wyższych, których obowiązywałoby odbycie praktyki sklepowej przez 6 miesięcy, co razem z uzyskanym dyplomem, dawałoby prawo do odpowiedniego tytułu naukowego i posługiwania się specjalną odznaką, którą mieliby prawo umieszczać na szyldach swojego przedsiębiorstwa, na listach, ofertach i t. p.

Do drugiej zaliczeni byliby absolwenci szkół średnich, a więc gimnazjów kupieckich, których obowiązywałoby odbycie praktyki sklepowej przez przeciąg jednego roku, i którzyby mieli prawo posługiwania się specjalną odznaką innego nieco kształtu, koloru lub formy niż w grupie pierwszej.

I wreszcie trzecią grupą najniższą będą ci, którzy, ze względu na warunki, nie mogli uzyskać kwalifikacji grup poprzednich, ukończyli 6 klas szkoły powszechnej, co byłoby warunkiem nierodzinnym, i odbyli 3-letnią praktykę sklepową.

Ci po uzyskaniu wyżej wymienionych kwalifikacji, stanowiliby prawdopodobnie ten element kupiecki, który objąłby prowadzenie przedsiębiorstw handlowych o rozmiarach drobniejszych.

Pierwsze dwie grupy, poza wzmocnieniem pozycji społecznej kupca i handlu wewnętrznego, dałyby znakomity materiał dla rozwoju handlu eksportowego, pracując bądź to w kraju, bądź też obsadzając placówki handlowe prywatne zagranicą lub udając się w charakterze radców handlowych na placówki konsularne.

Tu zauważyć należy, że na te stanowiska dotąd są przeważnie wysyłani ludzie, posiadający wprawdzie wyższe studia, lecz, niestety, niezawsze stojący na wysokości zadania pod względem doświadczenia praktycznego, znajomości źródeł nabycia, a, co najważniejsze, niedostatecznie orjentujący się w całości kształcie naszych możliwości wytwórczych.

Jeżeli tą drogą krócić będziemy, to niewątpliwie osiągniemy wielkie korzyści materialne i moralne, a kupcy w Polsce zapewnią należne stanowisko społeczne i szacunek.

Krwawy bunt znów ogarnia Katalonię.

MADRYT. Na całym obszarze Katalonii zanotowano w ostatnim czasie liczne krwawe napady seperatystów i socjalistów, zaś ostatniej nocy skrajne elementy urządziły krwawą masakrę w Barcelonie. Z dwóch samochodów pojechało ostrzeliwać przejeżdżający tramwaj. Jedna kobieta poniosła śmierć na miejscu, motorniczy, policjant i jeszcze jedna osoba otrzymały śmiertelne rany postrzałowe, a kilku pasażerów odniosło cięższe rany.

Krwawe napady seperatystów uważane są ogólnie jako protest przeciw zasą-

dzeniu członków rządu katalońskiego, którzy skazani zostali na 30 lat więzienia.

Wobec mnożących się zbrodniczych napaści, rząd hiszpański wydał szereg zarządzeń zapobiegawczych. M. in: zawieszony został organ partyjny katalońskiej lewicy (Esjuerra), za okazywanie sympatii dla skazanych.

Sejm hiszpański uchwalił przedłużenie zarządu tymczasowego w Katalonii na dalsze trzy miesiące, wobec czego statut Katalonii nadal pozbawiony jest mocy.

Cziczcerinowi nie pozwolono wyjechać zagranicę.

MOSKWA. Były sowiecki komisarz spraw zagr. Cziczcerin, który od wielu lat nie zajmuje już żadnych politycznych stanowisk i tylko ze względów oficjalnych współpracuje w archiwum państwowym „Istpart”, obecnie na własne życzenie zwolniony został ze stanowiska.

Cziczcerin wniósł podanie o pozwolenie mu na wyjazd zagranicę, celem ratowania zdrowia, lecz rząd sowiecki załatwił to podanie odmownie.

Wśród 5 skazanych na szubienicy zawisła kobieta.

NOWY JORK. Wczoraj na terenie Stanów Zjednoczonych wykonano 5 wyroków śmierci.

W Bostonie (stan Marsachasseti) stracono na krześle elektrycznym dwóch braci Millen, znanych gangsterów, oskarżonych o zabójstwo dwóch policjantów.

W Kolumbji (Połudn. Karolina) murzyn Harris został stracony za próbę gwałtu na białej kobiecie, liczącej 68 lat.

W Georgetown (stan Delavare) stracono przez powieszenie pewną kobietę i jej syna, którzy zamordowali bestjałsko brata tej kobiety dla uzyskania premii ubezpieczeniowej.

ODLEWY MASZYNOWE

SUROWE I OBROBIONE

RUSZTA ognio-odporne

MASZYNY CERAMICZNE

TŁOCZARKI (PRASY).

Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza

inż. K. KANCZEWSKI

OGRODOWA 45.

TELEFON 11-95

LODOWNIE POKOJOWE

wykłintne z izolacją korkową oraz DRZEWO BUDOWLANE, STOLARSKIE I HEBLOWANE

poleca po b. niskich cenach

Przemysł Drzewny „ARBOR“

wł. B-cia FAKTOR

ul. Narutowicza 83, tel. 24-14.

Dogodne warunki płatności.

Przy tartaku wszelka maszynowa obróbka drzewa.

Czy pogodziliście się z losem?

Czy już niczego więcej nie pragniecie? Czy nic się Wam już od życia nie należy? Jeżeli tak nie jest, jeżeli chcecie i dążycie do poprawy—grajcie na loterii. Wygrana pozwoli Wam zrealizować marzenia. Napiszcie do nas niezwłocznie po szczęśliwy los 1-ej klasy. Nie zwlekajcie! Może to u nas oczekuje na Was szczęście.

KOLEKTURA

A. WOLAŃSKA

Centrala: Warszawa, Nowy Świat 19. Konto P.K.O. 7192

Ciągnięcie 1-ej klasy 19 czerwca r. b.

Cena losu 40 zł.; ćwiartki 10 zł.

Zamówienia zamiejscowe załatwiamy odwrotną pocztą.

W kilku wierszach.

— Przebywający w Warszawie szwedzki minister oświaty Engberg był przyjęty na specjalnej audjencji przez Pana Prezydenta R. P.

— Liczba ofiar trzęsienia ziemi w Beludżystanie wynosi 60,000. Obszar zniszczony przez katastrofę, ma przeszło 200 klm. długości i około 30 klm. szerokości. Straty materialne wynoszą kilka milionów f st.

— W kilku miejscowościach środkowych Włoch zanotowano onegdaj wstrząsy podziemne. Najbardziej ucierpiały okolice Faenzy. Centrum trzęsienia ziemi znajdowało się w odległości 30 klm. od Faenzy. Wstrząsy podziemne odczuto również w Bolonji, Ferrarze i Veronie. W Bolonji zarysowały się mury kilku kościołów, starożytnego zamku i dworca kolejowego.

— We wtorek 11 b. m. na miejscu przyszłej nowej stacji Lubicz pod Toruniem — w obecności ministra komunikacji, Butkiewicza, odbędzie się uroczyste poświęcenie i rozpoczęcie budowy kolei Sierpc — Toruń.

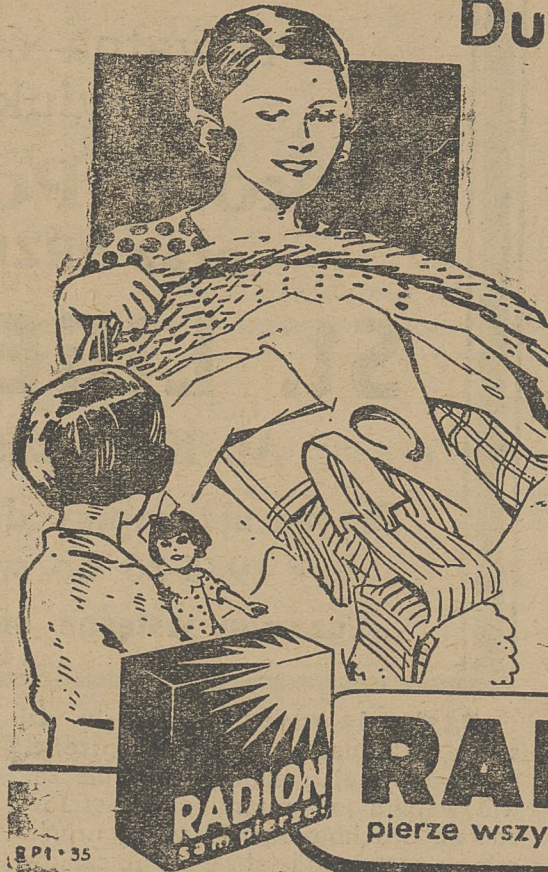
— Na lotnisku w Rydze wylądowała w drodze do Estonji i Finlandji grupa lotu propagandowego Polskiego Akademickiego Zbliżenia Międzynarodowego „Liga” w składzie 3 samolotów i jednego szybowca, holowanego przez jeden z samolotów. Etap Wilno — Ryga odbyła grupa w trudnych warunkach atmosferycznych.

— Premier węgierski Gömbös wyzwany został obecnie na pojedynek przez b. premiera hr. Bethlena.

— Wczoraj znikł nagle z Łodzi, po wywiezieniu w ciągu nocy całego towaru ze swego sklepu kupiec manufaktury Perlmutter. Zaalarmowani wierzyciele zawiadomili prokuratora. Władze rozpięły za Perlmutterem listy gończe. Straty dostawców sięgają 300 tys. zł.

— Wskutek gwałtownej burzy w nocy z 5 na 6 b. m. wezbrały znacznie rzeki i potoki górskie, częściowo występując z koryta. W Zembrzycach wezbrała na Skawa uszkodziła nasyp drogi, obrywając przyczółki mostu zalewowego, i przerwała temsamem komunikację Bierdowice — Zembrzyce.

— W Australji zmarł multimilioner Abe Cornberg, którego prawdziwe nazwisko brzmi Erdtracht. Zmarły milioner zostawił 60 milj. funtów szterlingów. O spadek ten ubiegają się krewni jego, zamieszkali w Stanisławowie.

RADION
pierce wszystko idealnie czysto

KRONIKA.

KALENDARZYK

Niedziela 9 czerwca. Zesł. Ducha Św.
Poniedziałek 10 czerwca. Zielone Świąta
Wtorek 11 czerwca. Barnaby Ap.
Wschód słońca o g. 3,3,4. Zachód o g. 19,54.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z soboty na niedzielę: Stary Rynek Siedmiu Kamienic.

W nocy z niedzieli na poniedziałek: I Aleja, Wieluńska.

W nocy z poniedziałku na wtorek: Nowy Rynek, Aleja Wolności.

Uroczystość Zielonych Świątek.

Tak nazywamy popularnie pamiątkę Zesłania Ducha Świętego, którą już pierwszy chrześcijanie od czasów apostołskich obchodzili. Żydzi tego dnia, pięćdziesiątnicy, składali w ofierze pierwsze snopy zboża i pierwsze owoce. Potem rabini przyłączyli do tego pamiątkę ogłoszenia dziesięciorga przykazań na górze Synaj. Żadnego przeto ideowego związku pomiędzy temi świętami niema. Poprostu w tym czasie gdy żydzi ze wszystkich stron świata zbiegli się na swoje święta, a chrześcijanie byli zebrani w wieczerniku, tak jak im Chrystus przed swoim odejściem rozkazał, zstąpił Duch św. na nich w postaci ognistych języków. „I napełnieni byli wszyscy Duchem Świętym i poczęli mówić rozmaitemi językami, jak im Duch Święty wymawiał dawał”.

Do X w. świętowano, cały dzień, jako uroczystość najważniejszą po Wielkiejnocy (od synodu w Moguncji w 813 r., który nakazał wstrzymanie się od pracy). Potem świętowano trzy dni. W 1773 r. Pius VI zredukował do dwu dni. Nowy Kodeks wprowadził dzień jeden, ale w Polsce zostały trzy dni, które w byłej dzielnicy pruskiej obowiązują na mocy osobnego reskryptu apostołskiego z dnia 11 grudnia 1917 r.

W sobotę przed świętem odbywa się poświęcenie wody do chrztu, jak w Wielką Sobotę, gdyż tego dnia w nocy odbywał się chrzest katechumenów. Cały dzień poszczono surowo i ten post ścisły do dziś w wigilję obowiązuje.

Pierwszego dnia podczas procesji śpiewa się „Przez Twoje Święte Ducha Zesłanie”, a po procesji celebrans, klęcząc na środku kościoła, intonuje hymn, właściwy tej uroczystości „Veni Creator Spiritus”. Zwyczaj ten sięgał XII w. i wprowadzony został przez Hugona, opata w Clugny. Sam hymn przypisują św. Ambrożemu (w. IV.).

We mszy św. czyta się t. zw. proza. Jest to „Veni Sancte Spiritus”, przypisywane zakonnikowi niemieckiemu, Hermanowi Contractusowi (w. XI), lub papieżowi Innocentemu III (w. XIII.).

Wielka jest poezja tego święta. Wierni ozdabiają zielenią swoje domy i mieszkania, co szczególnie na wsiach robi podniosłe wrażenie. Kościół wielką wagę przywiązuje do tej uroczystości, gdyż jest ona pamiątką największej tajemnicy chrześcijaństwa, która jest początkiem życia nadprzyrodzonego w duszach ludzkich.

Duże pranie — dużo brudu!

Ale Radion pomoże gospodyni w tym kłopotcie. Oszczędzi jej wiele trudu i uczyni bieliznę śnieżnobiałą. Radion nadaje się do wszelkiej bielizny. Przywraca jej pierwotny wygląd i nadaje miły, świeży zapach.

Oto właściwy sposób użycia:

1. Rozpuścić Radion w zimnej wodzie
2. Gotować przynajmniej 15 minut
3. Płukać najpierw w gorącej, potem w zimnej wodzie.

Przed wniesieniem budżetu na plenum Rady Miejskiej. — W dniu wczorajszym prezydent miasta Mackiewicz w towarzystwie naczelnika wydziału kasowo-rachunkowego p. Jana Nowakowskiego udał się do Kielc celem zapoznania urzędu wojewódzkiego z preliminarem budżetowym na rok — 1935-36 i ostatecznego uzgodnienia go przed wniesieniem na plenum Rady Miejskiej.

Inspekcja wydziału śledczego.

W dniu wczorajszym do Częstochowy przybył naczelnik wojewódzkiego urzędu śledczego podinspektor Wertz celem przeprowadzenia inspekcji miejscowego wydziału śledczego.

Urlop kierownika wydziału śledczego. W dniu wczorajszym kierownik wydziału śledczego podkom. Kostyrko wyjechał na urlop wypoczynkowy do Krynicy. Zastępować go będzie w czasie urlopu zastępca kierownika wydziału śledczego asp. Malkiewicz.

Akcja pożyczkowa B.G.K. Proszę ni jesteśmy o zaznaczenie, że akcja pożyczkowa Banku Gospodarstwa Krajowego na budynki indywidualne w mieście została już zakończona.

Właściciele nieruchomości w zabiegach o oddłużenie swych posesyj. Jak się dowiadujemy, na dzień 16 czerwca zwołany zostanie do Częstochowy ogólnopolski zjazd dłużników Towarzystw Kredytowych, poświęcony sprawie oddłużenia nieruchomości miejskich.

Męstwo i poświęcenie nie objawiają się wyłącznie podczas wojny, epidemji lub klęski żywiołowej. Ciche i wytrwałe pełnienie służby czerwonokrzyżskiej w rozmaitych jej dziedzinach wymaga wielkiego codziennego bohaterstwa. Z tej właśnie codziennej humanitarnej pracy powstały siła i dostojność Czerwonego Krzyża oraz zaufanie, którem się ogólnie cieszy.

Max Huber, prezes Międzynar. Kom. Czerwonego Krzyża.

Kino „EDEN“ Aleja 12

Tylko 2 dni: W niedzielę 9 i w poniedziałek 10 czerwca wyświetlamy na naszym ekranie wielki film historyczny

PRZEOR KORDECKI OBROŃCA CZĘSTOCHOWY

Dramat z czasów oblężenia Klasztoru Jasnogórskiego przez Szwedów. Ponadto:

Fragmenty z Pogrzebu
PIERWSZEGO MARSZAŁKA POLSKI
JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
Reportaż FOXA.

Podziękowanie Federacji dla prezidenta Macklewicza. Onegdaj dzięki prezydentowi Mackiewiczowi w Teatrze Miejskim odbyło się przedstawienie specjalne dla członków sfederowanych związków byłych obrońców ojczyzny. Grano prześliczną komedię muzyczną Benatzky'ego p. t. „Rozkoszna dziewczyna”, pełną pogody humoru i mile wpadających w ucho melodji. Zarząd Federacji rozdał 276 biletów najuboższym członkom, z których wielu z racji miłościwie panującego nam kryzysu nie byli od dłuższego czasu w teatrze, nie mogąc pozwolić sobie na kupno biletów. To też z podwójną satysfakcją spędzili oni kilka uroczych kwadransów w teatrze, upajając się czarem lekkich melodji i na krótką chwilę zapominając o smutnej rzeczywistości.

Powiatowy Zarząd Federacji za naszym pośrednictwem składa p. prezydentowi Mackiewiczowi za dostarczenie członkom Federacji tej miłej bezpłatnej rozrywki wyrazy serdecznego podziękowania.

Wszyscy jedziemy do Krakowa. W czwartek, 13 b.m., o godz. 5 min. 44 wyruszy z Częstochowy do Krakowa wycieczka mieszkańców m. Częstochowy (Hasło „Częstochowa 1”).

Drugi pociąg, który odejdzie o godz. 6 min. 40 przeznaczony jest dla powiatu (Hasło „Częstochowa 2”).

Koszt wycieczki wraz z przejazdami, zwiedzaniem itp. wynosi 8 zł.

Zapisy przyjmuje do dnia 11 b. m. Biuro Podróży „Orbis” ul. Najśw. Marii Panny Nr. 16.

Wycieczkę poprowadzą pp.: starosta Bazyl Rogowski oraz prezydent Jan Mackiewicz.

Śłuchajcie radio. W środę, 12 b. m. o godz. 18 m. 30 prezes Zarządu Głównego Ligi Morskiej i Kolonjalnej, gen. dyw. Gustaw Orlicz-Dreszer wygłosi przed mikrofonem Polskiego Radja odczyt „Hołd młodzieży dla morza”.

Wylosowane bony Funduszu Inwestycyjnego. Wylosowane zostały do umorzenia bony Funduszu Inwestycyjnego oznaczone numerami: 2308, 8915, 11702, 19737, 25476, 27256, 35290 we wszystkich 10-ciu serjach wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 10 listopada 1933 roku.

Wylosowane bony wykupywane są w kasach skarbowych po 100 złotych za bon 25-złotowy.

Kawa aromatyczna, smaczna, świeżo palona najnowszym aparatem elektrycznym od 3 zł. kilo

Herbata mocna i aromatyczna od 15 zł. kilo

Kakao holenderskie wyborowe od 5 zł. kilo

KAWA, KAKAO, HERBATA w ozdobnych pudełkach od zł. 1.40.

Tylko w składzie **„MOKKA KAWA”**

LEON PIOTROWSKI
CZĘSTOCHOWA

II Aleja 24. Tel. 2001.

Kino „LUNA”

Dzisiaj i dni następnym

Wielkie arcydzieło w-g głośniejszej opinii

Lwa Tołstoja p. t.

KATIUSZA

W rolach głównych:

ANNA STEN niezapomniana „Nana”

FREDRICH MARCH ulubieniec wszystkich

Nadprogram: Aktualności krajowe i najnowszy tygodnik PAT.

Ceny miejsc niższe od 35 gr.

Prywatna 6-cio klasowa koedukacyjna Szkoła Powszechna oraz PRZEDSZKOLE St. LIGEZÓWNY

Al. Kościuszki 8, tel. 11.86.

Przyjmuje zapisy dzieci na rok szkolny 1935-36 do wszystkich klas.

Egzaminy wstępne dnia 11—12—13 czerwca.

Papiernia ruszyła. W dniu dzisiejszym Papiernia po długiej przerwie spowodowanej obecnie pomyślnie zlikwidowanym już zatargiem, częściowo została uruchomiona. Narazie uruchomiony został oddział szlifierni, całkowicie zaś uruchomienie fabryki nastąpi w przyszłym tygodniu.

Zebrań Rady Fundacyjnej Schroniska św. Antoniego. Zakład dla paralityków pod wezwaniem św. Antoniego istnieje od kilkudziesięciu już lat. Swoje powstanie i egzystencję zawdzięcza on zapisom kilkunastu przynajmniej osób, które w ostatniej swej woli ofiarowały dość znaczne kwoty na samarytański cel pomocy nieszczęśliwym starcom i ubogim dzieciom.

Obecnie Zakład daje schronienie 70 starcom i 40 sierotom.

W związku z wejściem w życie nowego statutu w dniu wczorajszym w starostwie odbyło się zebranie Rady Fundacyjnej schroniska. Zebranie w zastępstwie nieobecnego p. starosty Rogowskiego zajął mgr. Niewiadomski, sekretarzem zaś rejent Tadeusz Koss. Następnie zebrani na przewodniczącego zaprosili ks. prałata Nassalskiego.

Przewodniczącym Rady Fundacyjnej wybrany został pisarz hipoteczny Pertkiewicz, skarbnikiem mec. Paciorkowski, sekretarzem inż. Strokołowski. Rada Fundacyjna wybrana została na przeciąg lat pięciu.

Już ostatnie dni „Rozkosznej dziewczyny”. Dzisiaj w sobotę grana będzie poraz 15 ty znakomita, pełna humoru komedia muzyczna Ralfa Benatzky'ego „Rozkoszna dziewczyna” z Wańską w roli głównej.

Reżyserem dyr. Iwo Galla.

Początek o godz. 20-tej.

W niedzielę i w poniedziałek 9 i 10 b. m. „Rozkoszna dziewczyna” grana będzie trzykrotnie t.j. na popołudniowych przedstawieniach o godz. 15-tej i 17.30 po cenach niższych oraz wieczorem o o godz. 20.30 po cenach normalnych.

We wtorek i środę 11 i 12 b.m. dwa bezwzględnie ostatnie przedstawienia — „Rozkosznej dziewczyny”, która schodzi z afisza zupełnie.

W przygotowaniu rewelacyjna komedia Cwojdzńskiego „Teoria Einsteina” na grodzona I-szą nagrodą na konkursie literatów w Warszawie.

Reżyseruje dyr. Iwo Gall.

Premjera w przyszłym tygodniu.

W drugi dzień Ziel.Swiąt, tj. 10 b. m. o godz. 12-tej w popołudnie znany poeta Julian Tuwim czytać będzie utwory własne. Ceny normalne. Bilety do nabycia w przedsprzedaży oraz w kasie teatru.

Z życia Związku b. Ochotników w Kłobucku. W ub. niedzielę miejscowy Oddział Związku b. Ochotników Armii Polskiej zwołał nadzwyczajne walne zebranie.

Po odczytaniu apelu i odśpiewaniu Brygady, prezes oddziału b. legionista p. Władysław Dudek, wyjaśniając cel zwołania zebrania, w pięknym przemówieniu, podkreślił zasługi b. ochotników, którzy w obronie świętego skarbu niepodległości, nie wahali się zostawić swych rodzin i nieść życie w ofierze. To też w dobie obecnej, kiedy Naród Polski dotknął tak straszny cios, jakim była śmierć 1-szego Wielkiego Ochotnika, wszyscy ochotnicy staną frontem zwartym w służbie dla Ojczyzny.

Drugi skolei przemawiał b. ochotnik

inwalida p. Pluta Adolf, który również silnie podkreślił konieczność wspólnej pracy.

Prezes Oddziału p. Dudek podkreślając gotowość i ofiarność b. ochotników, wystąpił z wnioskiem ufundowania sztandaru dla miejscowego oddziału.

Projekt ten z entuzjazmem został przyjęty przez zebranych a jako dowód tego zebrani na ten cel ofiarowali 80 złotych, co przy ogólnym stanie kasy daje możliwość rozpoczęcia pracy nad ufundowaniem sztandaru.

Termin poświęcenia sztandaru został w przybliżeniu wyznaczony na dzień 14 lipca b. r.

Na zakończenie, zebrani uczcili pamięć Komendanta jedynominutowem milczeniem i odśpiewaniem Brygady.

Wyniki zawodów strzeleckich. W piątym dniu zawodów strzeleckich o Odnakę Strzel. osiągnęli wyniki i zdobyli O. S.:

Klasy III-ej.

Błaszczak Jan 95 pkt. Pawelski Jerzy 82 pkt. Widerski Kazimierz 81 pkt. Duklewski Jan 76 pkt. Tonn Henryk 77 pkt. Krzemiński Zdzisław 91 pkt. Dziubek Waclaw 78 pkt. Buczkowski Jan 76 pkt. Ciepielewska Jadwiga 77 pkt. Bura-kowski Jan 95 pkt. Machejko Leon 87 pkt. Kujawski Włodzimierz 82 pkt. Rebas Józef 87 pkt. Orman Tadeusz 92 pkt. Spiochówna Jadwiga 86 pkt. Pęczalski Wiesław 75 pkt. Krawczyk Stanisław 87 pkt. Stolz Romuald 84 pkt. Miłosek Jan 76 pkt. Staszewski Feliks 83 pkt. Radwański Stanisław 78 pkt. Lewicki Feliks 96 pkt. Marzec Józef 85 pkt. Raczyński Bogumił 85 pkt. Żykwirski Florjan 82 pkt. Bednarski Zygm. 87 pkt. Pusz Jerzy 82 pkt. Kubska Eleonora 87 pkt. Frukacz Marjan 86 pkt. Lubowiecki Janusz 84 pkt. Ostrowski Wł. 95 pkt. Markiewicz Stanisław 92 pkt. Irzykowski Józef 89 pkt. Plotrowski Jan 87 pkt. Ordon Jerzy 93 pkt. Gliński St. 80 pkt. Krakowian Henryk 84 pkt. Buczek Roman 87 pkt. Kopyka Stefan 94 pkt. Gorzelak Waclaw 84 pkt. Bulski Władysław 76 pkt. Stachera Henryk 77 pkt. Koza Czesław 92 pkt. Tarczyński Zbigniew 88 pkt. Stokowski Leonard 77 pkt. Kopecki Walenty 81 pkt. Rychter Juliusz 75 pkt. Zjawiony Lucjan 89 pkt. Sojka Mieczysław 75 pkt. Hmura Ryszard 91 pkt. Maszewski Tadeusz 93 pkt. Uberschlag Robert lat 11 92 pkt. Juszcak Kazimierz 94 pkt. Sukiennik Teodor 77 pkt. Brenche Jerzy 81 pkt. Brandt Letosław 96 pkt. Tarczyński Jerzy 80 pkt. Kowalski Tadeusz 80 pkt. Rychter Juliusz 85 pkt. Jagiło Kazimierz 90 pkt. Furmańczyk Waclaw 95 pkt. Kpr. Grabiński Walenty 92 pkt. Chłap Stanisław 85 pkt.

Klasy II-ej.

Grabianko Leszczyo Michał 87 pkt. powtórnie. Sokołowski Władysław 86 pkt. Mazur Ludwik 87 pkt.

Klasy I-ej.

Ppor. rez. Slipczuk Włodzimierz 197 pkt. Podchor. rez. Kozłowski Tadeusz 191 pkt.

Zawody odbywać się będą w dalszym ciągu od godziny 14 do 19 codziennie na strzelnicach: Plac K.S.M. ul. III Aleja 64, 2) ul. Śląska (róg Waszyngtona,) 3) Pawilon Oficerski ul. Al. Wolności 44 oraz przy ul. Pułaskiego 2 od godziny 8 rano do 19.

Z dniem 8 bm. (sobota) otwarta zo-

„Nie sądzicie jednak, że łatwiejsza robota, — łatwiejsza, bo dokonywana na rozkaz — jest trwałą, gdy ta cięższa — gdzie rozkaz nie slega i służba nie więże nie jest dokonana”.

Józef Piłsudski.
(z przemówienia w Krakowie dnia 19.X.19)

Doroczny swój „Tydzień” Polski Czerwony Krzyż w dniach żałoby narodowej organizuje pod hasłem zespolenia jak-najszerzej sił społecznych dla spełnienia doniosłych swych zadań.

Zadania te mające na celu niesienie pomocy cierpiącym, wymagają ciągłych, wytrwałych wysiłków, aby sprostać potrzebom życia codziennego i być gotowym do odpowiedzialnej służby na każde wezwanie Ojczyzny.

Nieustającym trudem swego życia zgasły Wódz Narodu wskazał nam drogę do osiągnięcia wielkich celów, jest nią: bezinteresowna służba, wyłożona praca i wiara, którą każdy ze siebie przedewszystkiem winien wykrzesać.

Ludzie dobrej woli, pragnący współdziałać w pracach Polskiego Czerwonego Krzyża — choć w tej pracy ich „rozkaz nie sięga i służba nie więże” — niech zapoznają się z nią bliżej, niech poprą ją czynnie pracą lub ofiarą, niech zwiększą szeregi członków Polskiego Czerwonego Krzyża!

stanie nowa strzelnica przy ul. Aleja Wolności 63 (koło przejazdu kolejowego).

Koszt 13 nabozi z tarczą wynosi 50 gr. Każdy zawodnik otrzymuje bezpłatnie dyplom i wyciąg z Regulaminu O. S. Na miejscu wydawane są legitymacje za opłatą 20 gr.

Wszyscy winni śpieszyć na strzelnicę i oddać „10 strzałów ku chwale Ojczyzny”.

1 rok więzienia za krzywoprzysięstwo. 60 letni Jau Kozłowski z Kłobucka, żyjący zawodowo z zebrani, w listopadzie 1933 r. na rozprawie w Sądzie Okręgowym fałszywie zeznał pod przysięgą, że u jednego z gospodarzy wsi Łobodno Piotra Mączyka, podejrzanego o kradzież na szkodę Stanisławy Rataj, nocował krytycznej nocy.

Fałszywy świadek z całą kategorycznoscia twierdził, że M. przez całą noc ani na chwilę nie wydził się z domu i przeto w żaden sposób nie mógł dokonać kradzieży w Krzepicach.

Sąd Okręgowy za tą niedozwoloną przyjacielką „usługę” skazał kłamliwego świadka na 1 rok więzienia.

Dźwiękowe Kino-Teatr „STYLOWY”

Dzisiaj i dni następnym

Najpiękniejszy! Najwspanialszy! Najbogatszy! film sezonu p. t.

Królewski sobowtór
(Między nami nic nie było)

W roli głównej:
Carl Brisson i Mary Ellis.

Nad program: Dodatki dźwiękowe.

KAFLE
BIAŁE I KOLOROWE

pierwszorządnych fabryk w wielkim wyborze po cenach fabrycznych i na dogodnych warunkach sprzedaje

Biuro KAFLI,

Częstochowa, Aleja 28 (2-gie podwórze), tel. 14.56.
Kosztorysy na każde żądanie.

Eliksir do zębów „Stomal”

Lekarza-Dentysty
M. ROZENOWICZA

dostać można w aptekach i składach — aptecznych —

General W. Stachewicz szefem sztabu głównego.

Jak nas informuje nasz korespondent warszawski, dowódca 7 dywizji piechoty, general Stachewicz mianowany został szefem sztabu głównego w Warszawie.

Szef sztabu głównego general brygady Gąsiorowski obejmie podobno stanowisko dowódcy 7 dywizji piechoty w Częstochowie.

Wiadomość o mianowaniu generala Stachewicza szefem sztabu głównego w Warszawie potwierdza się. General Stachewicz otrzymał już nominację pod

pisana przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

General Waclaw Stachewicz jako pułkownik dyplomowany w roku 1928 objął dowództwo 27 p. p. w Częstochowie i na stanowisku tem pozostawał do marca 1929 roku, przechodząc na stanowisko dowódcy piechoty dywizyjnej I-ej dywizji, a po ustąpieniu gen. Dąbkowskiego mianowany został dowódcą 7 dywizji piechoty.

Generalem mianowany został w dniu 1 stycznia rb.

Regulacja rzeki Warty i jej dopływów.

Jak się dowiadujemy, niedawno rozpoczęto studia nad regulacją Warty i jej dopływów — Stradomki i Konopki. Studja skoncentrowane są w urzędzie wojewódzkim w Łodzi, bowiem na terenie województwa łódzkiego znajduje się znaczna część biegu Warty.

W dniu wczorajszym do Częstochowy w sprawie tej przybyli dwaj inżynierowie z urzędu wojewódzkiego w Łodzi

i odbyli wstępne badania w tym kierunku.

Studja nad regulacją Warty stanowią niezbędny wstęp do projektowanych na przyszły rok wielkich robót publicznych nad obwałowaniem Warty i osuszeniem terenów przyległych. Roboty te niezawodnie dostarczą pracy licznym zastępom bezrobotnych.

Gimnazjum Towarzystwa Szkoły Społecznej i Szkoła Powszechna przy Gimnazjum

(ul. Sowińskiego 36)

przyjmują zapisy codziennie od 10 do 13

EGZAMINY WSTĘPNE

do wszystkich klas dnia 14-go czerwca b r.

Dyrekcja Gmn. Żeńskiego Stow. „NAUKA i PRACA“

oraz KIEROWNICTWO SZKOŁY Powszechniej przy wspomnianem Gimnazjum

Częstochowa, Jasnogórska 30, telefon 13-35.

podaje do wiadomości Sz. Rodziców, że egzaminy wstępne do wszystkich klas rozpoczyna się 14-go b.m. o godz. 13-ej. Uczniowie zdający się na badanie lekarskie w dniu rozpoczęcia egzaminu o godz. 11-ej. Zapisy są jeszcze przyjmowane. Przy zapisie należy złożyć podanie, metrykę, ostatnie świadectwo szkolne, świadectwo ospy i fotografię. — Kancelarja otwarta od godz. 9-ej do 13-ej i od 17-ej do 18-ej

GOŁEM OKIEM.

Gruby i ordynarny szwindel.

Rozpaczam prawem mimikry. Jest to prawo, jak nas przynajmniej uczono w czasach niezreformowanej pisowni, zabezpieczające bezbronne stworzenia przed wzrokiem nieprzyjaciół. Ot, takie wojenne maskowanie się przez przystosowanie barwy do otoczenia: białe ubranie mieszkańców śnieżnych stref, szare jak ziemia futro zajęca, czy opierzenie kuropatwy, zielona barwa liszek, owadów i motyli żyjących na roślinach i, na przykład, bezrobotny, twarzą i odzieniem upodobniony do matki ziemi, do wnętrza której za życia tęskni — słowem: szary człowiek, którego nie dostrzega przyjaciel, tylko wróg.

Ja rozumiem i podziwiam dowcip natury, która owady czy robaki żyjące na korze drzewnej przyodziewa w szatę podobną do kory, a zadomowione na liściach barwi na zielono. Czy jednak ta maskarada jest praktyczna dla tych przebranych? Dziękuję oszukać się nie da i wyszuka robaka z pod kory, wróbel, który na plewy nabrać się nie da, tembardziej nie da się nabrać na tę sztuczkę, jaszczurka wypatrzy ptaka świetnie zamaskowanego w przestworzach, zajęca wytropi człowieka, człowieka, tego kryzysowego szarego, niepozornego i upodobnionego do matki ziemi, wytropi komornik... Słowem nic nie zamąca idylli maleńkiej takiej.

W dobie pokoju, który jest niezbędny dla starannego przygotowania wojny, prawo mimikry (nie mieszając z „mykwa” — jak mówi Tokarski w „Rozkosznej Dziewczynie” z Teatru Miejskiego) ma przynajmniej jakieś uzasadnienie, choć w odwrotnym pojęciu: tu maskuje się najbardziej nie prześladowany, lecz prześladowca. W naturze jest inaczej, mniej sprytnie i zgola niepraktycznie. Na co się zda całe ochronne przystosowanie w świecie zwierząt, kiedy np. nawet nie przyzwyczajone wonięcą pluskwa służy małajczykom jako przyprawa korzenna do potraw? Oczywiście pluskwa tłusta a

nie zasuszona. W tem się właśnie rzecz ma cała: tłusty kasek, choćby najbardziej starannie ochronnie przystosowany nie ujdzie oka prześladowcy. I znów kontrast: osobniki ludzkie płci t. zw. pięknej, starannie zachudzone są bardziej narażone na prześladowanie niż okazy pulchne i pękate. Idealnie wyszkieletowany szary człowiek kryzysowy, choć nie rzuca się w oczy, wyrzucany bywa poza nawias życia, każdy zje biedaczka, komu chęć na to przyjdzie, pod czas gdy o pożarcie tłustego kaska, opasłego i okazałego darmożjada nikt się nie pokusi i, nawet komornik, choć żołądek ma strusi: zęby sobie na takim połamie i nie strawi go łatwo. Takim jest bowiem prawo mimikry w świecie ludzi.

Nie pisałem dawno, bo całe trzy tygodnie, miałem więc czas zastanawiać się nad przebraniacami w świecie zwierząt i ludzi — ludzi szczególnie. Wiadziałem np. młodego człowieka, z inteligentnej rodziny, skromnego i spokojnego urzędnika, który, okazało się, zwabił do swego mieszkania nieletnie dziewczę i ta i deprawował je lubieżnymi wyczynami. Widziałem innego, z zamożnej rodziny obywatelskiej z bliskiej nam okolicy, który na zimno planował wymordowanie przez najetych zbirów za 500 zł. własnego ojca, własną matkę i własną ciotkę (po 166 zł. z groszami od głowy) i wielu, wielu innych przebraniaków uchodzących za ludzi normalnych i uczciwych.

Mimikry w świecie ludzi.

To rozumiem: naśladowanie dla zabezpieczenia się przed przyszłymi i nieuchronnymi prześladowcami, podobnie jak niektóre owady upodabniają się do pszczoł, by ująć prześladowaniu, jak upodabnia się do niewiniątka inkasent podatkowy, przekraczając próg podatnika. Ale gdzie jest istota problemu mimikry w stosunku do modnego dziś terminu szarego człowieka, do którego ponoć, jak głosi hasło, frontem stać powinniśmy? Przed czem chce go uchronić mądra natura, upodabniając bezrobotnego kryzysowicza do niestworzenia boskiego, z twarzą szarą jak popiół i wychudzonego jak cień? Przed czem go ma chronić ta tragiczna maskarada? Po prostu ordynarny szwindel, starannie je-

dnak wyzyskiwany przez miłujące bliźniego społeczeństwo. Gruby i ordynarny szwindel i beznadziejnie smutny w swej rzeczywistości.

Jedną z moich Czytelniczek, usiłującą się upodobnić do mnie, w feljetonie podpisanym: „Ja” zanotowała dwa ogłoszenia autentyczne:

„Dr. prawa w sile wieku, uczciwy, zdrowy, z pracą 4 letnią poszukuje w celu poprawy bytu osoby o szerokich plecach, która by mu ułatwiła objęcie posady woźnego w sądzie. Adres: Warszawa Cyrk 44. Datków nie przyjmuję, ponieważ sezonowo pracuję przy wywożeniu śmieci”.

I drugie, lokalne:

„Protekcja — to potęga. Z braku niej bezrobotny nauczyciel przyjmie chętnie stanowisko woźnego, portjera, dozorca, robotnika etc. W ostateczności pracę fizyczną, choćby dorywczą, wystarczającą na najskromniejsze utrzymanie. Oferty pod: „Uczciwość bezwzględna”.

Dlaczego ten „doktor-śmieciarz” i ten nauczyciel bezrobotny chcą się upodobnić do woźnych, robotników, dozorców etc., nie mogą tego uczynić, podczas gdy różni śmieciarze, lokaje i dozorca z powodzeniem udają doktorów i nauczycieli? Gdzie jest to mądre i sprawiedliwe prawo mimikry, mające za zadanie ochronę i zachowanie gatunku? Filozofowie, którym się wiele jeszcze rzeczy nie śniło, mają tutaj pole do głębokich studjów nad dążeniem natury do ochrony i zachowania gatunku bezrobotnych kryzysowiczów. Będzie to również celowa praca jak gładzenie twórcy futurysty Marinettiego na temat uprzyjemniania życia znużonej ludzkości przy pomocy kichania i swędzenia.

Zbawienna ta recepta jest zgola nie skomplikowana. Zdaniem Marinettiego strój może znakomicie wpływać na zmianę usposobienia, a nawet stwarzać požądane złudzenia.

Wyobraźmy sobie, że jest mroźny wieczór i ponury nastrój.

Należy włożyć (jeżeli jest się np. nudzącą się kobietą) jasną letnią suknię, a ma się natychmiast złudzenie poranka w lecie.

Nieco zagadkowe pozostaje w jaki strój należy się ubrać, by wywołać zlu-

Kierownictwo Prywatnej Koedukacyjnej Szkoły Powszechniej Zofji Wigurskiej-Fofasińskiej

ulica Staszica 10, telefon 16-12.

Zawiadamia, że przyjmuje zapisy dzieci na rok szkolny 1935/36 do wszystkich klas oraz Przedszkola.

Kancelarja czynna od godz. 10—12 i od 16—18.

Jest wolna posada milionera

Zgłoszenia przyjmuje kolektura

S. HAFFTKA i S. BORZYKOWSKI

Aleja 2, tel. 19-19. Oddział ul. Warszawska 9.

Prosimy o wcześniejsze zaopatrzenie się w losy, gdyż w poprzedniej loterii zabrakło w naszej kolekturze losów.

Zapisy na członków PCK. — Zarząd częstochowskiego oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża uprzejmie zawiadamia, że celem udostępnienia szerokim warstwom społeczeństwa zapisywania się na członków PCK., oddział w Częstochowie, zapisy na członków PCK. przyjmują wszystkie apteki i składy apteczne w Częstochowie.

Żywiąmy nadzieję, że na liście członków PCK. nie braknie nikogo.

Uwagze maturzystów (tek). Koło akademickie przy Z.P.M.D. w Częstochowie otworzyło w lokalu przy ul. Dąbrowskiego 28 m. 9 (II piętro front) „Biuro informacyjne” czynne codziennie od godz. 18 do 20.

Dyżurni akademicy we wszystkich sprawach, dotyczących wyższych studjów w kraju, W. Miasta Gdańsku i zagranicą, udzielają szczegółowych wyjaśnień.

Dozorczy wypowiedzieli umowę zbiorową. Przed kilku dniami dozorczy domowi tradycyjnym zwyczajem wypowiedzieli obu stowarzyszeniom

właścicieli nieruchomości umowę, zbiórą, której termin upływa z dniem 1 lipca b. r. Dozorcy podobno zamierzają, wzorem swoich kolegów krakowskich, zgłosić żądanie o przedłużenie terminu wypowiedzenia pracy z 3 miesięcy do 1 roku.

Dr. PAWEŁ BRONIAŁOWSKI

ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 8 do 12 r. i od 4 do 8 w.

Panie od godz. 12 do 1.

ul. N. P. Marji 21, I piętro, tel. 18-94

dzenie nieistniejącej miłości, jak za pomocą odpowiedniego stroju zaspakają... głód. Ale Marinetti — uważa to wszystko za całkiem wykonalne.

Najprostsze czynności z dziedziny naszego życia fizycznego uważa reformator rozrywek za utajone źródła przyjemności radości.

Jakże często kichamy, a nie wiemy, że odpowiednio „zahamowane” kichanie sprawia nam wielką przyjemność.

Swędzenie wydaje nam się rzeczą raczej przykrą, a nie rozumiemy, że po drapaniu się w odpowiedniej chwili tak że może być lekarstwem na nudę i monotonię naszego życia.

Podobnie odpowiednie regulowanie prądu wody, uderzającego w kąpeli o nasze ciało może stać się źródłem większej rozrywki, niż niejedno widowisko, za które płacimy grube pieniądze.

Albo domowy lunapark (nie mieszając z „lupanarkiem” — sprawdź zaraz: Teatr Miejski. Tokarski „Rozkoszna Dziewczyna”). Wystarczy do tego napełnić kaźdy pokój inną wonią i zastosować do tego odpowiednio dekoracje: woń fioletowa musi harmonizować z kolorem fioletowym, woń konwalji z białym, woń róż z czerwonym lub różowym. Wędrowka po tych pachnących kolorowych pokojach ma dawać rozrywkę i rozkosz.

To jeszcze nie wszystko:

Dajmy na to obiad. Marinetti rozróżnia obiady „harmonizowane”, „kontrastowane” i „psychologiczne”.

Obiad harmonizowany jest np. taki: je się rybę, a w pokoju rozpyła się zapach morza i słychać szum fal morskich.

Obiad psychologiczny powinien składać się z potraw w zależności od tego w jakich okolicznościach się ten obiad zjada. Co innego powinien człowiek jeść na chrzcinach dziecka, co innego na bankiecie na cześć generala.

Z innych rozkoszy domowych zaleca reformator rozrywek tak nazwany przez niego „sen artystyczny”, to jest sen urozmaicony muzyką, śpiewem, napełnianiem pokoju różnej barwy blaskami i t. p.

Słowem furtka do doskonałej szczęśliwości otwarta — kto chce może ją przestąpić.

Ofiary na budowę kopca Marszałka Piłsudskiego w Krakowie. W Wydziale Oświaty i Kultury Zarządu Miejskiego w Częstochowie złożyli na symboliczne listki na kopiec Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krakowie: Zarząd gm. Dźbów zł. 44 — zarząd gm. Poczesna zł. — 55 — zarząd gm. Lipie zł. 85 — zarząd gm. Rędziny zł. 50 — zarząd miejski w Krzepicach zł. 55 — zarząd gm. Przystajń zł. 54.50 — zarząd gm. Mykanów zł. 30 — zarząd gm. Kamienica Polska zł. 20 — zarząd gm. Olsztyn zł. — Rodzina Wojskowa w Częstochowie zł. 60 — zarząd gm. Paniki zł. 45 — Zarząd gm. Wancierzów zł. 40 — Sz. Powszechna № 3 w Częstochowie zł. 8 — Szk. Powszechna № 1 w Częstochowie zł. 8 — zarząd gm. Opatów zł. 50. — Hufiec Harcerstwa w Częstochowie zł. 25.

Egzamin dla kandydatów do I klasy. Prezydium Międzyszkolnej Komisji Porozumiewawczej komunikuje, że kandydaci do klasy I-ej podzieleni zostali na dwie równe grupy, z których jedna będzie składać egzamin w gimnazjum państwowym im. H. Sienkiewicza, druga w gimnazjum państwowym im. R. Traugutta. Listy kandydatów wywieszono są w obu gimnazjach.

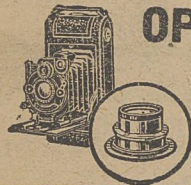
Do badania lekarskiego kandydaci zgłoszą się do gimnazjum, w którym składają egzamin.

Badania lekarskie kandydatów z nazwiskami na litery A — K odbędą się 14 czerwca o godz. 8-ej rano; na litery L — Z 17 czerwca o godz. 8-ej rano.

Na egzamin kandydaci mają się zgłosić w piątek 14 czerwca o godz. 12.20 w południe.

Nowoczesne okulary i binokle ściśle wykonane według przepisów p.p. okulistów.

Aparaty fotograficzne wszelkich firm w dużym wyborze na dogodnych warunkach, począwszy od zł. 12.50 J. Kodak B. B. poleca

OPTYK MEDICAL

II Aleja 31

Pierwszorzędne wykonanie robót amatorskich. Ceny konkurencyjne.

Do wynajęcia Dwa pokoje z kuchnią w godzinach i jeden pokój z kuchnią, ciepłe, słoneczne. Okolica dworca kolejowego ulica Przemysłowa № 13-15 (róg ul. Fabrycznej) Dozorca wskaże.

Dwa place do sprzedania w śródmieściu. Wiadomość: w administracji „Słowa“.

Zgubiono weksel in blanco na zł. 300 z wystawienia Marjan Sapota na zlecenie Jan Gajeki, który unieważnia się.

Pot pach i NIEMILA WOŃ usuwa PLYN DETLA pot nóg usuwa proszek „Delta“

Czysta cera bez plam i piegów to: KREM ORLANDO.

Rozjaśnia i nadaje przepiękny blond kolor włosom ORION- ESENCJA RUMIAŃKOWA.

UWAGA! Meble do nabycia w Zakładzie Stolarskim — Franciszka Szudrowicza, Częstochowa, ul. Focha 18. — Przyjmuje zamówienia na wszelkie roboty stolarskie, oraz posiada na składzie duży wybór mebli. Ceny konkurencyjne. — Wyrób własny.

Z wdzięcznością przyjmie bezrobotny, samotny, bezwzględnie uczciwy inteligent ex nauczyciel — stanowisko woźnego, portjera, dozorca, robotnika. Wymagania najskromniejsze. Ewentualnie praca dorywcza, fizyczna. Łaskawe oferty do „Słowa“ sub „Praca“.

Dyrekcja Gimnazjum i Szkoły Powszechnej

D-ra FILIPA AXERA

w Częstochowie, ul. Focha 24,

zawiadamia, że egzaminy przedwakacyjne do wszystkich klas (z wyjątkiem VIII gimn.) rozpoczną się w piątek dnia 14 czerwca b. r. o godz. 4 popoł.

Zgłoszenia przyjmuje się codziennie.

Znawcy piją wódki, likiery, koniaki,

„CIESZYŃSKIE“

z Fabryki Wódek, Likierów i Soków

Państwowe Zakładowe Zakłady Przemysłowe w CIESZYŃSKIE.

SPECJALNIE POLECAMY:

Słiwowicę Starą, Cieszyńską Gorzką „Wojko“, Koniaki, Jarzębiak, Curaçao Triplesec, Wiśniak, Wiśniówkę Borowickę, Starą Piastowską, Angielską Gorzką, Winiaki, Rummy, Soki Owocowe.

W sali kinoteatru „ATLANTIC“

We wtorek, 11 czerwca o godz. 9 wiecz.

JEDYDY WYSTĘP

Kazimierza Krukowskiego (Lopka)

znakomitego artysty rewjowego i filmowego

oraz uroczej pieśniarki **Lucjany Romanowskiej.**

Przedsprzedaż biletów w cukierni „ROMA“

Szczegóły w afiszach.

Kainowa zbrodnia we wsi Radostków. Zabił kuzyna, gdy pał krowę na jego pastwisku.

Wies Radostków (gm. Mykanów), pow. częstochowski, wstrząsnęta jest do głębi ohydą zbrodnią, jakiej dopuścił się na osobie swego kuzyna mieszkaniec tejże wsi, 26 letni Feliks Wytych.

Między Feliksem Wytychem a jego kuzynem Władysławem Wytychem, młodszym odeń o 3 lata, od dłuższego już czasu trwały nieporozumienia. Feliks bowiem, właściciel kilkumorgowego gospodarstwa, lekceważąc odnosił się do kuzyna, którego cały majątek stanowiła jedynie nędzna chałupa i krowa, będąca żywicielką całej jego rodziny. Poza to inne jeszcze względy wpływały na oziębienie stosunków między obu krewniakami.

Onegdaj Feliks Wytych dowiedział się, że kuzyn pasie swą krowę na jego pastwisku. Wiadomość ta wzburzyła go mocno i postanowił rozprawić się ze zniechęconym kuzynem. Wyprowadził konia ze stajni i popędził na pastwisko. Po przybyciu na miejsce zażądał od Władysława, aby natychmiast usunął się z krową z łąki, przyczem pod adre-

sem krewniaka użył dość ostrych słów. Napastowany zareagował na to uderzeniem Feliksa w twarz. Wówczas ten ostatni wy dobył z kieszeni rewolwer, skierował jego lufę w stronę przeciwnika, poczem rzucił się na niego. Odnajdując się silną budową ciała Feliks Wytych miał przewagę nad przeciwnikiem, który zdołał się jednak w pewnej chwili wyswobodzić z jego rąk i schwyciwszy leżący na ziemi kij, ugodził nim Feliksa.

Po chwili przeciwnicy zwarli się znowu w morderczych uściskach. Nagle rozległ się strzał. To Feliks Wytych w czasie walki strzelił do kuzyna, trafiając go w serce.

Rana okazała się śmiertelna. Po kilkunastu sekundach Władysław Wytych zmarł, zdążywszy jedynie wyszeptać: „Zbrodniarzu“.

Zabójcę aresztowano i osadzono w więzieniu.

Zawody strzeleckie Federacji PZO. W dniu 16 b. m. odbędą się zawody strzeleckie międzyzakładowe Federacji PZO. o nagrodę przechodnią starosty częstochowskiego p. Bazylego Rogowskiego, drużynowe o nagrodę przechodnią prezesa Federacji dyr. W. Kobylickiego i indywidualne o żetony i dyplomy Federacji.

Wyniki tych zawodów zostaną zaliczone do OS. i POS.

Kierownictwo zawodów spoczywa w rękach kpt. Janusza Wójcika.

„Szaleńcy“ w „Edenie“. Staraniem Zarządu Federacji P. Z. O. O. w kinoteatrze „Eden“ od wtorku wyświetlany będzie film p. t. „Szaleńcy“, przed stawiający w szeregu pięknych i mocnych obrazów drogę życia i wiekopomych czynów Marszałka Józefa Piłsudskiego, dziejową drogę żarliwego pochodzącego od niewoli do wolności.

Dziś, gdy śmierć żołądną pieczęcią zamknęła księgę życia Józefa Piłsudskiego, a sam On po wspaniałym, królewskim pogrzebie, jaki Mu wyprawiła niepokieszona żalność i wdzięczna miłość całego narodu, spoczywa w krypcie

Szczęśliwe losy i klasy 33 loterii są do nabycia w kolekturze:

Kantor Wymiany i Loterii

J. WEKSLER

Aleja 6

gdzie ostatnio padł

1.000.000 zł.

Do tej loterii będzie dodatkowo bezpłatna V klasa gwiazdka dla niewygranych losów.

Prosimy jaknajwcześniej zaopatrzyć się w losy, których może zabraknąć, jak to miało miejsce przy poprzedniej loterii.

Zarząd

Komitetu Rodzicielskiego

zawiadamia że w dniu 20 VI b. r. zostanie otwarta kolonja letnia w Olsztynie dla wszystkich uczniów szkół średnich.

Zapisy należy kierować: Komitet Rodzicielski Państw. Gimnazjum im. R. Traugutta w Częstochowie, Al. Wolności 13.

Oplata za czterotygodniowy pobyt na kolonji wynosi zł. 60.

Ilość miejsc ściśle ograniczona.

na Wawelu, — ten film nabiera prawdziwej mocy i wymowy i rzuca przenikliwe światło na wielkość naszej utraty.

To „szaleństwo“, jakie na kilka lat przed wybuchem wielkiej wojny ludów zebrało dookoła Piłsudskiego ofiary kwiat młodzieży polskiej a w r. 1914 rzuciło ją w groźne czeluście wojny i kazalo jej przeciw wszelkiej nadziei walczyć w nadchodzące zmartwychwstanie, było jednym z najpiękniejszych w dziejach świata i Polski. „Szaleńcy“ ukazują nam znowu owe dni krwi i chwale i cały w krwawym trudzie i mecie przebieżony szlak Legionów, uwieńczony tryumfalnym łukiem Niepodległości.

Programu dopełnia piękny i w swej doskonałości technicznej reportaż światowej wytwórni Foxa z pogrzebu Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Dyrekcja kina „Eden“ 20 proc. dochodu brutto przeznaczyła na Federację.

Odroczenie terminu otwarcia Międzynarodowych Targów Futrzarskich w Wilnie. Gros Firm uczestniczących w Targach zwróciło się do Komitetu z prośbą o bezwarunkowe odłożenie otwarcia Międzynarodowych Targów Futrzarskich w Wilnie, gdyż z przyczyn od nich niezależnych nie zdążyły one wyprawić towaru przeznaczonego na M. T. F.

Wobec powyższego Komitet powziął uchwałę na mocy której otwarcie Międzynarodowych Targów Futrzarskich w Wilnie, zostaje przeniesione na dzień 29 czerwca r. b. z okresem trwania do 14 lipca r. b. włącznie.

Zęby — to fundament zdrowia! Należy je więc szanować i unikać wszelkich partaczy dentyst.

Książeczkę wyjaśn. tę kwestję żywotną, otrzymać można w księgarniach lub od autora **Lekarza-Dentysty M. GREJNIECA** w Częstochowie

ul. N. Marji Panny (II Aleja) 24. Tel. 22-50

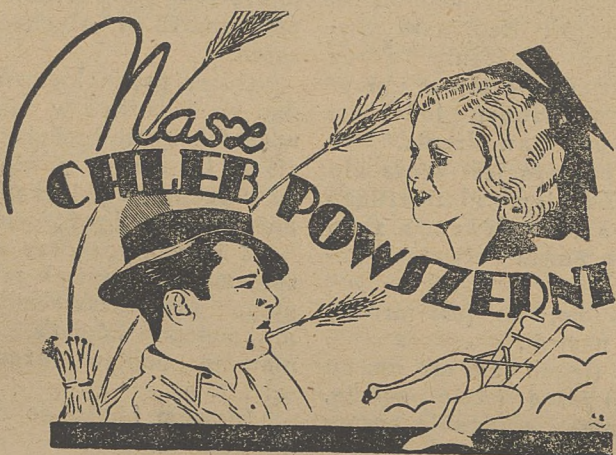

Budźmy serca, łączny wysiłek w dziele Polskiego Czerwonego Krzyża.

Kino - Teatr „ATLANTIC“

przed Warszawą

Reżyserji KINGA VIDORA

Film nagrodzony Złotym Medalem Ligi Narodów odznaczony na Festiwalu Filmowym w Moskwie.

Nad program: „MIŁOŚĆ BEZ SŁÓW“. Dla młodzieży dozwolone

Ferdynand Goetel napisał nowy scenariusz filmowy. Znakomity pisarz Ferdynand Goetel, współtwórca filmów: „10 z Pawlaka”, „Pod Twoją Obronę”, „Ulani, Ulani”, „Z dnia na dzień” napisał nowy niezwykle ciekawy scenariusz, osnuty na tle walki z przemytem na pograniczu polsko czeskim.

Przedstawiono w tym filmie dwa środowiska.

Jako kontrast dla występku, pokazał autor świat młodych idealistów, w postaci obozu młodych ludzi spędzających wolny czas w obozie zimowym w górach.

Walki toczą się więc między bandami przemytniczymi a dzielnymi młodymi bohaterami, którzy nie mogą pogodzić się z przestępczą działalnością przemytników i choć są słabi podejmują walkę z groźną bandą przyczyniając się do jej likwidacji.

Film nosi tytuł „Dzień Wielkiej Przygody”.

Realizował znakomity reżyser Józef Leites, twórca filmu „Młody Las”.

Jest to bodaj pierwszy film polski, odzwierciedlający tego rodzaju środowisko, gdzie przez cały czas toczy się uporczywa, obfitująca w szereg ofiar ludzkich, walka dobra ze złem.

Ciekawie bardzo przedstawiono w filmie sposoby jakimi posługują się przemytnicy przy transportowaniu towarów przez granicę, oraz ten bogaty repertuar środków jakimi posługuje się straż graniczna w walce ze sprytem i nadzwyczajną pomysłowością band przemytniczych.

Film posiada znakomitą obsadę aktorską.

Występują bowiem: Kazimierz Junosza Stępowski, który święci w tym filmie 25-lecie gry filmowej, Franciszek Brodniewicz, Fr. Dominiak, Ant Różycki, Michał Halicz, St. Łapiński, oraz „nowe twarze” filmu polskiego: Jędrzej Proczysty — góral z Zakopanego i Helena Roj Rytardowa, kierowniczką teatru regionalnego w Zakopanem.

Film realizowała wytwórnia „Pania Film”, na czele której stoją poza Ferdynandem Goetelem, pp.: Wacław Sierozewski, prezes Polskiej Akademii Literatury, amb Tytus Filipowicz i Maksy miljan Weronicz.

Słowo sportowe

Piłka nożna.

Na marginesie meczu Brygada — Victorja.

Mecz, a raczej finał tego spotkania był żywo komentowany w szerokiach kołach sportowych. Doprawdy, działy się już różne rzeczy i różne machlojki w tułejszym sporcie, lecz to, cośmy widzieli na niedzielnym meczu Brygada — Victorja, przeszło najsmielsze nasze oczekiwania. Sędzia, który w ostatnich 3 min., błędnie napastnik Brygady jest z piłką pod bramką przeciwnika, a prawoskrzydłowy nie bierze udziału w grze, sędzia p. Władysław odgwiżdżuje spalony prawoskrzydłowego, błędnie interpretując w ten sposób przepis o spalonym, gdyż spalacz ten żadną miarą nie może być spalonym w myśl istniejących przepisów. Nie dość na tem, sędzia prowadzący mecz, ma na tyle odwagi, że w kartach sędziowskich zaznacza, że napomniął Florjana i Hadzika za brutalną grę, grający, na których przeważnie dopuszczali się „fauli” przeciwnicy i w konsekwencji gracze ci będą jeszcze przez tuł. wydz. gier i dyscypl. ukarani. O Kurku III wspomina, że usunął go z boiska za niebezpieczną grę, a przecież tak nie było.

Reasumując, stwierdzić należy, że sędzia na meczu tym wogóle klasyfikował wszystko po swojemu.

Epilog powyższego meczu rozegrał się na środowisku posiedzeniu tuł. wydz. gier i dyscypl. podokręgu, na którym za padła decyzja unieważniająca mecz Brygada — Victorja. Mecz ten odbędzie się dnia 26 bm. na jednym z boisk neutralnych. Gospodarzem meczu będzie zarząd tuł. podokręgu. Wydając decyzję o

unieważnieniu tego meczu wydz. gier i dyscypl. podokręgu wyszedł z założenia, że sędzia nie powinien był odgwiżdżać omawianego spalonego, gdyż w ten sposób pokrzywdził Brygadę, która mogła zdobyć zwycięską bramkę.

Po zasięgnięciu dokładnych informacji co do powtórzenia meczu, podamy je w najbliższym numerze.

W niedzielę 9 bm. o godz. 17 grają o mistrz. Victorja — Turyści na boisku „Zawodzie”. Zawody te poprzedzi przed mecz Błyskawica — Makkabi o godz. 15. Zawody zapowiadają się bardzo ciekawie i budzą wielkie zainteresowanie.

W poniedziałek 10 bm. o godz. 17.45 na boisku Katol. Stow. Mł. grają o mistrzostwo Warta — Częstochówka, Zawody te są żywo komentowane. Zapowiada się nader interesująco.

Lekkoatletyka.

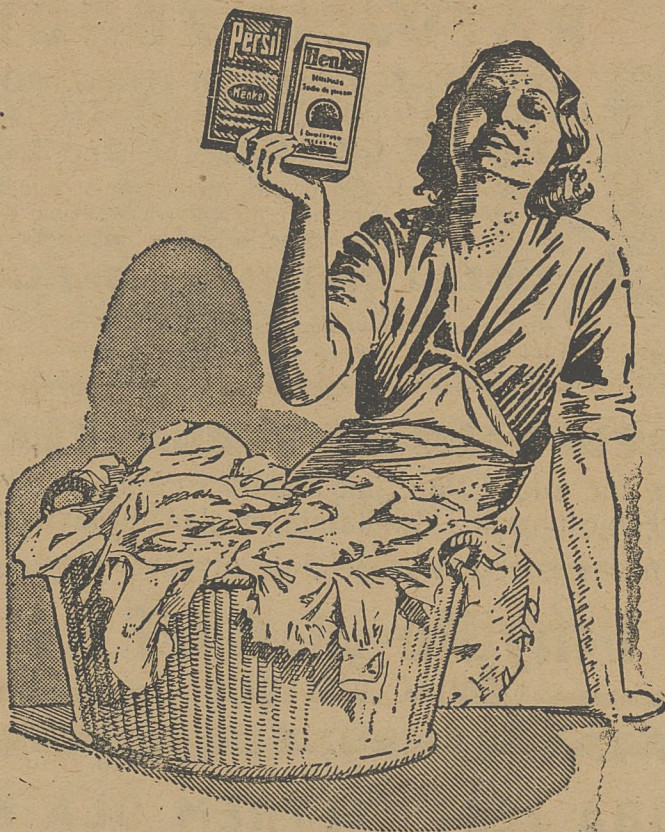
Zawody te odbędą się na stadionie im. Marsz. J. Piłsudskiego, ul. Pułaskiego 2, o godz. 14.30 pomiędzy Rozdzień Szopienice — Brygada. W programie: biegł, wszystkie skoki i rzuty.

Zawody te zapowiadają się bardzo ciekawie i stanowią pewną sensację. Ciekawym jest, kto zdobędzie puchar ufundowany przez obydwie kluby.

Kaes.

Chrześc. Skład herbaty, Kawy i Kakao „India Tea”

został przeniesiony do nowego lokalu Aleja 31. Poleca wszelkie gatunki herbaty i codziennie paloną kawę, po cenach konkurencyjnych,

P12/339

**Persil
i
Henko**
oto dwa środki,
bez których niema
prania!

Z KRAJU.

„Bractwo czarnej ręki” zebraków-włóczęgów.

W Warszawie policja zupełnie przypadkowo dowiedziała się o istniejącej i grasującej po całym kraju organizacji włóczęgów zebraków, noszącej nazwę „bractwa czarnej ręki”.

Hersztem tej organizacji był niejaki Mikłasiński, który tytułował się „baronem zebraków”.

Organizacja ta narzucała członkom ostrą dyscyplinę, wyznaczając im miejscowości i „rewiry” zebrania. Zebracy płacili hersztowi i jego zastępcy, Stefanowi Banasikowi „prowizję” od wyzebranych pieniędzy.

Ostatnio powstały zatargi między Mikłasińskim a jego głównym adjutantem Banasikiem, który starał się usunąć herszta i zająć jego miejsce.

Któregoś dnia Mikłasiński przybył wraz z Banasikiem do Płocka i po kilku dniach zebrania udali się w dalszą drogę. W lesie Banasik ogłuszył uderzeniem w głowę Mikłasińskiego, a następnie dobił go kijem i obrabowawszy z pieniędzy zbiegł. Po kilku godzinach przechodnie znaleźli zwłoki starca i zaalarmowali policję.

Sprawdzonego pies policyjny pobiegł do pobliskiej wsi, gdzie rzucił się na Banasika. Zatrzymany zbrodniarz przyznał się do winy i tłumaczył się, że zabójstwa dokonał na tle „pretensji pieniężnej” — o 4 złote!

Dalsze śledztwo wykryło tajemnicę zebrania organizacji. Sąd okręgowy w Płocku skazał Banasika na 8 lat więzienia,

a we środę sąd apelacyjny w Warszawie, do którego odwołał się oskarżony, wyrok ten zatwierdził.

ZE SWIATA.

Czteroletnia dziewczynka bandytka.

W jednym z większych miast niemieckich zdarzył się niedawno niezwykle wypadek. Czteroletnia córeczka konduktora tramwajowego, odznaczająca się niesłychaną agresywnością była utraconiem nie tylko rodzonyj matki, ale i całej ulicy, przy której mieszkała z rodzicami. Lotti nie uznawała... cudzej własności. Jeżeli jej się coś podobało, zabierała to do domu bez pardonu, wprawiając niejednokrotnie w niemale kłopot całą rodzinę.

Pewnego razu mała osóбка, korzystając z otwartych drzwi, wyszła na ulicę. Spacerując blisko swego domu spostrzegła naraz przed drzwiami jakiegoś sklepu wózek dziecinny, w którym spało różowe bobo. Mała Lotti przyjrzała się uważnie niemowlęciu. Jakie śliczne, pomyślała w duchu. O wiele ładniejsze od jej starej lalki Herminy i.. żywe. Ostrożnie wyjęła dziecko z wózka i szybko zaniosła do domu.

Tymczasem maleństwo obudziło się i nie spostrzegłszy swej rodzicielki, rozplakało się rzęwnie. Na krzyk biedactwa wpadła do pokoju matka Lotti.

— Popatrz mamusiu, co ja znalazłam na ulicy! — zawołała mała awanturница.

Młoda kobieta nie była jednak zachwycona nową zabawką swej córeczki i czempredzej udała się z maleństwem do komisariatu. Natknęła się tu przypadkowo na jakąś elegancką kobietę, tonącą we łzach. Była to matka niemowlęcia.

Ekspada skończyła się tym razem... serją przyzwolitych klapsów ze strony rozgniewanych rodziców.

Tragedja gwiazdy filmowej

Aktorka, która grała główną rolę w słynnym egzotycznym filmie amerykańskim „Trader Horn”, młoda 22 letnia Edwin Booth, padła ofiarą tajemniczej afrykańskiej choroby.

Z Afryki wróciła ona w r. 1929, mając równocześnie nowy kontrakt. Wkrótce okazały się u niej pierwsze objawy choroby. Traciła ona nieraz przytomność na kilka godzin, potem znowu zapomniała mówić i ślepić. Objawy te przemijały i artystka wracała do normalnego stanu. Ale później znowu została nagle sparaliżowana i do piero po kilkunastu dniach odzyskała władzę w członkach.

Ataki te wciąż ponawiają się. Artystka jest już chora w ten sposób przez 6 lat. Nabawiła się ona tej choroby, stojąc godzinami w najstraszniejszym gorącej przed kamerą, albo biegając bosą w dziewiczym lesie.

O dalszej karierze artystycznej nie było naturalnie mowy. Otrzymała ona odszkodowanie w wysokości miliona dolarów, co jest jednak dla niej słabą pociechą.

W tych dniach przybyła ona z Europy do Londynu, ażeby leczyć się w instytucie dla chorób tropikalnych. Podróż tę odbyła w zaciemnionej kabinie, dzień i noc czuwały nad nią pielęgniarki. Na ląd musiała być zniesiona na noszach, ponieważ właśnie dostała ataku paraliżu.

Genjalne dzieci.

Amerykę pasjonuje od kilku tygodni mały siedmioletni chłopczyk, który zasługuje naprawdę na miano najgenialniejszego dziecka dzisiejszych czasów.

Chłopczyk ten mając osiemnaście miesięcy mówił już zupełnie biegle. Pisał i czytał bezbłędnie mając lat cztery, rozwiązywał też najtrudniejsze zadania arytmetyczne i doskonale opanował początki nauki o ciałach niebieskich.

Siedmioletni ten malec zna obecnie kilka języków, świetnie orientuje się w historii powszechnej, jest doskonale obznajmiony z botaniką, zoologią i geografją.

Ten ledwie od ziemi odrosły bęben zdradza pozatem wybitny talent do ma

SUDORYN „Ap. Kowalski” POT

wysirzegać się naśladownictw.

iwon

larstwa i zupełnie niezdolność zainteresowanie do matematyki.

Pisma amerykańskie interesują się ogromnie tem genialnym dzieckiem, przypominając przy sposobności cały szereg innych równie genialnych malców. Jeden z nich, niejaki Krystjan Heineken, urodził się w roku 1721 w Danji.

Kiedy miał siedemnaście miesięcy znał na pamięć wszystkie daty dotyczące historii powszechnej. Kiedy miał niespełna trzy lata czytał z największą łatwością naukowe dzieła w języku łacińskim i sztuka liczenia wprawiał w podziw najlepszych matematyków.

Najbardziej sławnym ze wszystkich genialnych dzieci był bez wątpienia Wolfgang Amadeusz. Jako trzyletni chłopczyk zachwycał już wszystkich swą grą. Kiedy miał pięć lat grał na trzech instrumentach, a w wieku lat trzynastu zyskał już sobie sławę, jako genialny muzyk i kompozytor.

Geografja... pocałunku.

Są Kraje w których ludzie się nie całują.

Wyrażanie swoich przyjaznych względem kogoś uczuć pocałunkiem, znane jest, wydawałoby się na o tym świecie.

A jednak tak nie jest. Jednak są miejsca na kuli ziemskiej, gdzie pocałunek jest czymś zupełnie nie znanym.

I tak nie znają pocałunku na Ceylonie, w dalekich zakątkach środkowej Afryki, w niektórych miejscach Australji.

Do Chin naprzykład przybył pocałunek dopiero z Europy, ten sposób wyrażania ludzkich uczuć znają tam dopiero od dwunastu lat. Przyjął się tam zresztą zwyczaj całowania bardzo szybko i przeniknął do najdalszych zakątków kraju.

Są jednak też miejsca na kuli ziemskiej, gdzie pocałunek jest surowo zwalczany. I tak naprzykład w Tybecie nie wolno się całować pod groźbą bardzo surowej kary.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Słowo“.

ADAM KRECHOWIECKI.

Najmłodsi...

60 (powieść)

Wstał i przeszedł się kilka razy po pokoju. Nagle, stanawszy w najciemniejszym kącie, głosem stłumionym a dobitnie mówić zaczął:

— W szczególności wchodzić nie będą, za długoby to trwało, a ja cierpliwości pana i tak nadużyłam. Powiem więc krótko. Z niewielkim kapitałem, ale z dużym zasobem siły woli, zacząwszy w młodym wieku gospodarować na Wołyniu, doszedłem wkrótce do znacznego majątku.

Odrzucał się na mnie nieufnie. Byłem energiczny, lekceważący ludzi i pewne przesady; szedłem, przynajmniej, przebojem. Zimny, szydziłem z uczuć, silny, gardziłem słabością.

Rzucano na mnie kamieniami. Niedolężni zazdrościli mi energii, bojaźliwi śmiałości, wszyscy powodzenia. Zacząłem szerzyć o mnie potworne wieści. Powiedziano, że krzywdą ludzką i nikczemnymi kompromisami doszedłem do majątku. Wyrzucano mi ze społeczeństwa, jak wroga.

Z początku śmiałem się z tego; nie potrzebowałem ludzi, bo piekła mię gorączka robienia majątku i absurdowała wszystkie moje siły i całą uwagę. Wszakże zawiść nie ograniczyła się na tem, że zbierano na mnie sądy i wydawano obywatelskie wyroki. Postarano się o zakłócenie mego domowego spokoju. Żona moja nie mogąc znieść takiego życia, opuściła mnie i wyjechała za granicę. A syn...

Urwał nagle. Głos, który zrazu stłu-

RATUJecie ZDROWIE! RADJO.

CHORY ŻOŁĄDEK JEST NIERAZ POWODEM POWSTAWANIA NAJROZMAITSZYCH CHOROÓB.

ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA

są dobrym środkiem dla uregulowania żołądka, usuwają obstrukcję, są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczającym, usuwają substancje gnilne, zatrzymujące organizm.

ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA

stosowane również przy cierpieniach wątroby, nerek, kamieni żółciowych i hemoroidach są chętnie przyjmowane przez chorych.

Nie tak nie zdoła Pań, jak piękna i czysta cera —
To potęgaje powab i awydatnia wygląd młodzieńczy.

Tysiące Pań zawdzięczają wyzbycie się piegów, plam, stosując

KREM i MYDŁO „LACTOLIN”

ŻĄDĄC WSZĘDZIE.

WĄTROBA JEST FILTREM DLA KRWI

W wątrobie wytwarza się żółć i splywa do kiszki. Gdy wskutek zastojów żółci tworzą się w niej osady i zbijają się w twarde grudki (piasek żółciowy), — gdy na grudkach osiadają sole wchodzące normalnie w skład żółci, a na nich odkładają się wciąż nowe osady, — grudki stale powiększają się, a w rezultacie powstają kamienie żółciowe.

KURACJA ZIOŁAMI „CHOLEKINAZA”

polega na pobudzeniu wątroby do normalnej czynności i reguluje przemianę materji.

BROSZURY BEZPŁATNE WYSYŁA LABOR. FIZJOLOG.-CHEM.

CHOLEKINAZA H. NIEMOJEWSKIEGO

Warszawa, Nowy Świat 5 oraz apteki i składy apteczne.

Firma **W. SZPIGELMAN** Najstarsza w Częstochowie.

N. Marji Panny 8.

Komunikuje, że otrzymała wyłączną sprzedaż znanych ze swej dobroci lodowni pokojowych **„ESKIMOS”**

i poleca takowe po cenach nader niskich i dogodnych warunkach spłaty.

Poleca też na sezon letni: maszynki do wyr. lodów, chłodnice do masła

słoje, aparaty do konserw, szkło stołowe, porcelanę **f. ĆMIELÓW**

żarówki, żyrandole i platery.

CENY NADER NISKIE.

miony, coraz potężniał, złamał się teraz w piersi. Borski przeszedł się znowu po pokoju i po dłuższej chwili milczenia zbliżył się do Romana.

— Pan masz syna? — spytał cicho, niemal rzewnie.

Roman drgnął mimowolnie. W świetle, jakie padało na twarz Borskiego od świec, stojących na stoliku, widział w tej chwili wyraźnie jego rysy, zmienione, blade. Zsiniałe wargi drżały.

Głębokie współczucie przejęło go na widok człowieka, którego gnębiło okropne jakieś cierpienie moralne.

— Pan masz syna—powtórzył Borski tym samym głosem — więc zrozumiesz mnie. Kochałem go nad życie, jego jednego na świecie. Zabrali mi go, struli jadem sentymentalizmu, mszcząc się za mój chłód i nieugiętość.

Syn wyparł się ojca. Jam dla niego pracował i majątek zbierał, a on wszystkim wzgardził! Opanowany jakimś szalem, którego natury badać nie chcę, napojony ideami, przeciw którym ja całe życie walczyłem, nie tylko że opuścił dom mój, ale jakby na urągawisko, przybrał strój prosty, wieśniaczy i ożenił się z chłopką!..

Mówiąc to Borski odstąpił od Romana i żywo chodził po pokoju. Silne wzburzenie miało go; rękami rzucał, głową trząsał, głos to podnosił, to go zniżał, a czasem szeptał, jakby mu temu brakło w piersi.

Roman słuchał, nie przerywając. Słowa Borskiego wywarły na nim silne wrażenie. Nie mógł się jednak jeszcze domyśleć, jaki zachodzi związek pomiędzy tą historją a obecną jego sytuacją i w jaki sposób on w tem wszystkim mógł być Borskiemu pomocny.

— Cobyś pan uczynił na mojem miejscu?—ciągnął dalej Borski — jam kochał syna pomimo to wszystko, chciałem go ocalić, chciałem go wyrwać z tej

sytuacji, w jaką się sam wtrącił... I co?..

Zbliżył się szybkim ruchem do Romana i w najwyższym uniesieniu szarpnął go za ramię.

— Wiesz pan, co zrobił?... podniósł rękę na mnie! on, ukochany syn mój!.. dziecko przeciw ojcu!

Mała postać starca konwulsyjnie drgała, pierś jego rozrywała łkanie, mówił dalej nie mógł.

Roman żywym przejęty współczuciem, powstał i uściskał go mocno za rękę.

Uspokój się pan!—przemówił—pojmuję boleść pana, odczuwam ją głęboko. Ale poco poruszasz te wspomnienia, które cię drażnią?

Borski wyrwał swą rękę z uścisku Romana.

— Muszę dokończyć—rzekł głosem pewnością. — Lat wiele od tego czasu minęło, a jeszcze targa się dusza w bólu bezsilnym. Przeżyłem wszakże wszystko. Gdym utracił syna..

— Umarł?—przerwał Roman.

— Nie umarł, gorzej jeszcze—ozwał się ponuro Borski—ale to nie należy do rzeczy. Dość, że go stracił, a wówczas i wszystko inne straciło dla mnie wartość.

Nie chciałem i nie mogłem dłużej walczyć. Równocześnie łaskawi sąsiedzi, szlachta wołyńska, postarała się, aby mię do reszty zgębić.

Ojciec pański, pan Marszałek, mieszkał wówczas na Wołyniu i brał udział we wszystkich poprzednich, na mnie składanych sądach. I teraz nie odmówił swego udziału. Zebrano się raz jeszcze i wydano wyrok ostateczny, odsądzający mię od czci i wiary! Rozumiesz pan teraz, dlaczego ojciec pański nie podał mi dzisiaj ręki?

Roman milczał.

Borski zbliżył się do niego i ba-

dawczy wzrok utkwił w jego twarz po mieszaną.

— A teraz, panie Czarnoszyński, przystępuję do rzeczy. Przed pięcioma laty kupiłem Oksanię, nie dla zysku, to chyba pan wie najlepiej, ale dlatego, aby mieć w tym zakątku schronienie na ostatnie dni życia.

Po owym ostatecznym wyroku, nie chcąc już walczyć, bo i dla kogóż walczyć miałem, wyjechałem za granicę. Nic będę pana poruszał opisem tej tułaczki. Była gorzka, rozpaczliwie smutna, ale póki siły miałem i zdrowie, póki byłem młodszy, znosiłem ją mętnie.

Przyszła starość. Pan nie masz pojęcia, co to jest starość w takich warunkach, gdy się nie i nikogo nie ma na szerokim świecie. Chwyta się wówczas człowieka głupia tęsknota i takie przychodzą myśli, jakich się całe życie nie miało..

Nieświadziłem tego społeczeństwa, które mię potępiło, a zapragnąłem wrócić. I dlatego kupiłem Oksanię, sądząc, że w tym zakątku nikt mię nie zna i nie pozna.

Mniemałem wówczas, że ojciec pański zawsze na Wołyniu mieszka; dowiedziawszy się że w Jurpolu, wyjechałem znowu i nie wróciłem, aż mi powiedziano, że stracił pamięć. Ze zdziwienia. Chciałem uniknąć starca. Przyznaję, że w tym celu chciałem pana dobrać dla siebie ousposobić, ująć i dlatego nie prosił pan, przyszedłem panu z pomocą w Kijowie.

To wszystko napróżno! Dzisiejsza secesja jest dowodem, że pan nie chciałeś lub nie mogłeś nic dla mnie dotychczas uczynić, a marszałek pamięta wszystko, i że dopóki on tu jest, ja spokoju mieć nie mogę! A ja go dzisiaj pragnę tak gorąco, jak niegdyś majątku i szczęścia mego syna!..

d. c. n.